

Oglase, ki jih vsak čita z užitkom,

take, ki Vašim izdelkom utrjujejo re-
nome in Vaši trdki
ustvarjajo zaupanje. Vam
sestavlja in pripravi v sliki
in besedi oglasni oddelček

„Glas naroda“

Ljubljana
Gajeva ul. 1

Mesečna naročnina
20 Din, za inozem-
stvo 35 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček,
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

Tuji tisk o novi vladi
Več ponosa in pristnosti v na-
rodnih nošah
Pred Evharističnim kongre-
som
O naši mladini
Izvoz našega lesa v Italijo
Zahteve obrtnikov

Št. 57

Izhaja dnevno razen ponedeljka
in dneva po prazniku

V Ljubljani v sredo, dne 26. junija 1935

Rokopisov ne vračamo

Leto I

Nova vlada za sode- lovanje s parlamentom

Kmetsko-demokratska koalicija ne bo sodelovala pri skupščinskem delu poslancev: Za in proti sodelovanju z novo vlado

Predložila pa bo zakonski načrt o izpre-
membah sedanjega volilnega zakona in
zakona o društvih, shodih in dogovorih
— Narodni skupščini se bo predstavila
v ponedeljek in podala deklaracijo —
Seja Jugoslovanskega kluba narodnih

BEograd, 25. junija. b. Ko se je seste-
vila nova vlada ministra dr. Milana Stojadi-
novića, so se raznesle govorice, da ima
vlada namen razpustiti sedanji parlament
in razpisati nove volitve. Te govorice pa
so se izkazale kot neosnovane. Nova vlada
je, kakor je izjavil predsednik, delovna
vlada in bo vladala še nadalje s parlamen-
tom, izvoljenim dne 5. maja. Nova vlada
bo skušala s parlamentom in senatom izve-
sti nekatere spremembe v svrhu konsoli-
dacije notranjega političnega življenja. V
ta namen bo predložila zakonski načrt o
izpremembah sedanjega volilnega zakona in
zakona o društvih, shodih in dogovorih.

Beograd, 25. junija. b. Nova vlada, ki jo
je večeraj popoldne sestavil mandatar kro-
ne ministrski predsednik dr. Milan Stojadi-
nović, se bo v ponedeljek, kakor se za-
trjuje v dobro poučenih krogih, predsta-
vila narodni skupščini. Kakor je razvidno
iz izjave, ki jo je dal večeraj ministrski
predsednik dr. Stojadinović agenciji Ava-
li, je nava vlada delovna vlada, pi bo de-
lala s parlamentom in senatom. Pričakuje
se, da bo seja parlamenta najbrže otvorje-
na z ukazom kraljevega namestništva in
bo na tej seji vlada ministra Stojadinovića
podala svojo deklaracijo, nakar bo skup-
ščina pristopila k volitvam skupščinskih
odborov, ki jih predvideva skupščinski
poslovnik. Volitve se bodo izvršile v fi-
nančni odbor, ki šteje 31 članov, v admi-
nistrativni, imunitetni in odbor za prošnje
in pritožbe, ki štejejo vsak po 21 članov.
V parlamentarnih progih se zatrjuje, da
bo narodna skupščina takoj pristopila tudi
k reševanju budžetskih vprašanj, ki bo-
do predložene v teku naslednjega dne
skupščini v odobritev. Naloga sedanje na-
rodne skupščine bo, kakor smo obveščeni,
tudi ta, da se v nadaljnjih sejah skupščine
in senata sklenejo spremembe zakona o
volitvah narodnih poslancev.

Kmetsko-demokratska koali- cija ne bo sodelovala

Beograd, 25. junija. b. Kakor smo obve-
ščeni iz krogov bivše kmetsko-demokr-
atske koalicije, ta ne bo sodelovala pri bo-
dočem skupščinskem delu. To dejstvo naj-
bolj potrjuje izjava dr. Mačka: s to skup-
ščino ne moremo sodelovati.

Izjava Bogoljuba Jevtića

Beograd, 25. junija. b. Snoči je bivši
predsednik vlade g. Bogoljub Jevtić izro-
čil svoje nasledniku dr. Milanu Stojadi-
noviću. Po izročitvi poslov se je od-
peljal v narodno skupščino. Tam se je se-
stal z nekaterimi poslanci nar. skupščine
na sestanku, kateremu je predsedoval. Pri
tej priliki je g. Jevtić izjavil, ko so ga vpra-
šali, kakšno stališče bo zavzel nasproti novi
nastali situaciji, da treba počakati. Jevtić
je dejal, da mu je novi predsednik vlade iz-
javil, da je vlada delovna in da bo delala
z narodnim predstavništvom. Obenem so
se dogovorili, da se skliče za danes seste-
nek kluba narodnih poslancev.

Prva seja nove vlade

Beograd, 25. junija. b. Danes popoldne
ob 17. se je sestala nova vlada k svoji
prvi seji.

Napredovanje veroučiteljev in inženjerjev

Beograd, 25. junija. b. V 6. polož. skup.
je napredoval Anton Arbelj, veroučitelj na
1. deški osnovni šoli v Mariboru, v 7. po-
ložajno skup. Žužek Josip, veroučitelj na
osnovni šoli v Kranju in Plantarič Alojz,
veroučitelj v Beogradu. Pri inspekciji dela
pri banski upravi na Cetinju je napredoval
v 8. skupino inž. Kantelj Josip.

Beograd, 25. junija. b. Predsednik nove
vlade g. dr. Milan Stojadinović je posetil
danes predsednika narodne skupščine g.
Stevana Čirića in ga obvestil o ostavki sta-
re in sestavi nove vlade.

Beograd, 25. junija. b. Danes je novi mi-
nister notranjih del g. dr. Anton Korošec
sprejel načelnike svojega resora in uprav-
nika beogradske občine g. Filipića, od mi-
nistrov je sprejel g. Selkija Behmena, mi-
nistra brez portfelja.

Značilna izjava Voje Lazića

Beograd, 25. junija. b. Danes so se raz-
širile govorice, da bo voditelj bivše zem-
ljoradniške stranke Voja Lazić podal ostav-
ko na svoj podpredsedniški položaj v na-
rodni skupščini. V zvezi s tem so obiskali
danes časnikarji Vojo Lazića in ga vpra-
šali, če ta vest odgovarja resnici. Voja La-
zić je odgovoril: »Dozdaj nimam povoda za
to, ker me je na to mesto postavila zbor-
nica, izvoljena na programu g. Bogoljuba
Jevtića. Če bi se pa večina preorijentirala
v drugo smer, potem bi lahko prišlo do
tega.« Na vprašanja časnikarjev, kakšno
smer misli držati, je odgovoril: »Moja
smer je program, ki ga je postavil g. Bo-
goljub Jevtić, jaz bom ostal v tej smeri.«

Seja Jugoslovanskega kluba narodnih poslancev

Beograd, 25. junija. b. Danes popoldne
ob 17. je bila napovedana seja kluba na-

rodnih poslancev. Za to sejo je vladalo v
vseh političnih krogih izredno zanimanje,
in se je izredno živahno komentiral novo na-
stali politični položaj. Seja Jugoslovanske-
ga kluba narodnih poslancev se je pričela
okoli 18. ure. Uvodoma je predsednik g.
Bogoljub Jevtić poudaril novo nastali po-
litični položaj. Kot prvi govornik se je
javil k besedi Milan Lazarić, ki je izjavil:
»Mi ne moremo izreči nezaupnice vladi, ki
ji načeluje Stojadinović, ki je bil član bivše
Jevtićeve vlade. Ta vlada je prišla po vo-
lji kroga na krmilo, da pomiri plemenske
razprtije in uredi notranje stanje.« Za La-
zićem je govoril bivši minister dr. Grga
Andjelinić, ki je v daljšem govoru raz-
motril položaj sedanje politike in izja-
vil, naj bi poslanci Jugoslovanskega kluba
počakali in se ne opredelili poprej, dokler
se ne prečita deklaracija nove vlade, iz
kateri se bo videlo, kakšne namene in ci-
lje ima nova vlada. Je za novo vlado ven-
dar pa proti nekaterim osebnostim, ki so v
sedanji vladi. Naslednji govornik je bil
Dragiša Cvetković, ki je bil ravno tako
imenja, naj se počaka. V istem smislu je
govoril tudi hrvaški poslanec Zuber. V
ostalem se vidi iz razpoloženja, ki je vla-
dalo na seji, ki se vedno traša, da se bo
najbrže z odločitvijo počakalo, dokler n-
iznese vlada dr. Stojadinovića pred parla-
mentom svoje deklaracije. Končno je po-
slanec Zuber predlagal, naj se debata o
tem zaključi za danes in naj se nadaljuje
jutri predpoldne.

Gjura Janković,

minister brez listnice, je bil rojen 1. 1894.
v Vragočanici v Drinski banovini. Po do-
vršitvi visoke gozdarske šole v Nancyju je
kot gozdarski inženjer vstopil v državno
službo. Leta 1927. je bil izvoljen na listi ra-
dikalne stranke za poslanca. V skupščini je
igral vidno vlogo. Leta 1932. je vstopil zo-
pet v državno službo in po upokojitvi postal
direktor Privredne štedionice v Beogradu.

Dobrivoje Stošević,

novi prosvetni minister, je bil rojen leta
1894. v Brusu. Absolviral je gospodarsko-
finančno fakulteto v Londonu in diplomir-
al na univerzi v Cambridgeu. Nato je vsto-
pil v finančno ministrstvo, bil izvoljen leta
1929. za glavnega tajnika Priv. agrarne
banke, leta 1931. za njenega direktorja in
letos za glavnega direktorja. Mnogo je so-
deloval pri gospodarskih revijah. Na peto
majniških volitvah je prvič kandidiral na
Jevtićevo listo.

Dušan Letica,

novi finančni minister, je bil rojen 1. 1879.
v Majskih Poljanah, srez Glina. Po dovr-
šitvi pravnih nauk v Zagrebu je vstopil
v državno finančno službo v Sarajevu ter
postal 1. 1919. načelnik finančnega oddelka
za Bosno, Slovenijo in Dalmacijo, vstopil
1. 1923. v pokoj, nato bil 1. 1925. reaktiviran
kot generalni direktor neposrednih davkov.
Leta 1928. je bil imenovan kot finančni
strokovnjak za državnega podtajnika v fi-
nančnem ministrstvu ter nato bil pomočnik
finančnega ministra do 1. 1931., ko je stopil
v pokoj. Od 1. 1934. je bil zopet pomočnik
finančnega ministra.

Miloš Bobić,

novi gradbeni minister, je bil rojen 1. 1886.
Dovršil je visoko tehnično šolo v Karlsruheu.
Osvobodilnih vo., 1912.—13. se je udeležil
kot dobrovoljec, svetovne vojne pa kot ofi-
cir in bil dvakrat odlikovan z zlato svetinjo
za hrabrost. Po vojni je bil najprej di-
rektor delniške družbe za strojno-tehnična
podjetja, postal nato direktor Jugosloven-
ske elektrotehnične d. d. Brown Bowery, na
katerem mestu je ostal do svoje izvolitve
za podpredsednika beogradske občine. Kot
dijak je pripadal »Slovenskemu Jugu«, na-
to pa bil eden vodilnih članov radikalne
stranke ter bil 1. 1927. izvoljen za poslanca.

Izpustili smo podatke o sedanjem pred-
sedniku vlade dr. Stojadinoviću, notranje-
mu ministru dr. Korošcu in vojnemu mi-
nistru gen. Živkoviću, ker so to tako pro-
minentne osebnosti, da je njih življenje
itak vsem znano. Prav tako nismo objavili
podatkov o ministrih, ki so pripadali že
Jevtićevo vladi, to je o ministrih dr. Vrbani-
ću in dr. Auerju, ker so bili podatki iz
njih življenja itak objavljeni pred kratkim.

Dr. Stojadinović med novinarji

Osebnosti novih ministrov

Dr. Mehmed Spaho,

novi prometni minister, je bil rojen 1. 1883.
v Sarajevu. Po dovršitvi pravnih študij na
Dunaju je bil najprej odvetniški priprav-
nik, nato pa izvoljen za tajnika Trgovsko-
obrtniške zbornice v Sarajevu. L. 1917. se
je pridružil Jugoslovanskemu Pokretu ter
bil 1. 1918. izvoljen za člana Narodnega veća
v Sarajevu, nato pa je bil poverjenik za
trgovino pri pokrajinski vladi v Bosni. V
prvem kabinetu Stojana Protića je bil mi-
nister za šume in rude. V marcu 1921. je
postal v koalicijski Pašićevi vladi minister
za trgovino. Isto leto je bil izvoljen za šefa
JMO. Po odcepni Maglaici iz JMO je na
volitvah 1923. dosegel popolno zmago ter po
volitvah sodeloval pri sestavi Markovega
protokola. L. 1927. je v kabinetu Vukičevića
bil minister za trgovino, nato je bil politi-
čno čisto neaktiven ter se udeležil politi-
čnega življenja šele pri zadnjih volitvah
ter je dobil v svojem volilnem srezu sicer
absolutno večino glasov, vendar pa ni bil
izvoljen za poslanca.

Dr. Šeftija Behmen,

minister brez listnice, je bil rojen 1. 1892. v
Stocu. Po dovršitvi pravnih nauk je bil
najprej sodnik v Banji Luki in je sedaj
advokat v Beogradu. V politično življenje
je stopil zelo zgodaj ter je kot član Spa-
hove Jugoslovanske muslimanske organiza-
cije bil izvoljen za poslanca 1. 1923.. 1925.
in 1927. ter bil v vladi Ljube Davidovića
minister za socialno politiko. 5. maja je
kandidiral na listi dr. Mačka, a ni bil iz-
voljen.

Svetozar Stanković,

novi kmetijski minister, je bil rojen 1. 1882.
v Obiličevu, v severnem Banatu. Po dovrši-
tvi tehničnih nauk v Budimpešti je sto-
pil v ministrstvo za gradbo v Srbiji. Prvič
je bil izvoljen za poslanca 1. 1923. na listi
radikalne stranke. V Pašićevem kabinetu
je postal 1. 1924. državni podtajnik v mi-
niststvu za agrarno reformo, nato pa mi-
nister v vladi Vukičevića. Po 6. januarju se
ni več politično aktivno udeleževal. 5. maja
je bil izvoljen za poslanca v Novi Kaniži,
kjer je bil tudi prvič izvoljen 1923.

Nikola Preka,

novi minister za socialno politiko, je bil
rojen 1. 1883. v Nevesinju, maturiral v Ita-
liji ter dovršil pravne študije na italijanski
fakulteti v Innsbrucku. L. 1907. je postal
glavni tajnik Hrvatske zajednice v Bosni
ter kasneje vidno sodeloval pri ustanovitvi
Hrvatske tezačke stranke. L. 1913. je na
njemem programu kandidiral pri nadomest-
nih volitvah, a brez uspeha. Po osvoboje-
nju se je pridružil njegova stranka Radiću ter
je bil na Radićevo listo izvoljen 1. 1921.
1923.. 1925. in 1927. Deloval je mnogo za
dvig zadrugištva ter se udeleževal tudi
publistično. Pridružil se je pozneje kme-
čko-demokratski koaliciji. Ker se pa ni stri-
njal z njeno taktiko, se je umaknil iz po-
litičnega življenja. L. 1930. je vstopil v ka-
binet generala Živkovića ter bil 1. 1931. na
Živkovićevo listo izvoljen za poslanca, 5. ma-
ja je kandidiral na Jevtićevo listo.

Mirko Komnenović,

minister za telesno vzgojo, je bil rojen leta
1870. v Hercegovnem. Po dovršitvi trgovskih
naukov se je nastanil v Hercegovnem, kjer
je sodeloval pri vseh narodnih akcijah ter
postal tudi starosta prve sokolske župe v
Dalmaciji. Po mobilizaciji je bil interniran
ter končno zaradi bolezni zaprt v bolnišni-
ci v Dubrovniku. Nato je bil konfiniran v
Trstu, od koder je pobegnil v Italijo in nato
v Srbijo ter se prijavil za dobrovoljca, na-
kar ga je srbska vlada poslala v Rusijo, da
organizira dobrovoljce. Bil je pri tem zelo
uspešen ter pomagal tudi pri organizaciji
dobrovoljskih alžaskih in češkoslovaških
formacij. L. 1923. in 1925. je bil izvoljen v
Boki za poslanca, in sicer na listi radikalne
stranke. Tudi 5. maja je bil izvoljen v Boki.

Ignat Stefanović,

novi minister za šume in rude, je bil rojen
1. 1883. v Ladjevici v starem Rudničkem
okraju. Po dovršitvi pravnih nauk je po-
stal sodnik, nato okrožni inšpektor in na
vse zadnje član državnega sveta. Za po-
slanca je bil prvič izvoljen 1. 1925. na listi
demokratske stranke ter drugič 1. 1927.
leta 1931. pa na Živkovićevo listo. Udeležil
se je vseh vojn ter bil za svojo hrabrost
odlikovan z visokimi redi.

Vremenska napoved

Dinajska vremenska napoved: Lepo in toplo
vreme bo trajalo dalje. Verjetnost neviht.

Tuji tisk o novi vladi

Francija

Pariz, 25. junija. AA. Sodeč po prvih komentarjih pariških listov bo nova jugoslovanska vlada naletela v francoski javnosti na odličan sprejem.

Tako piše n. pr. »Temps« v svojem poročilu iz Beograda, da bo Stojadinovićeve vlada predvsem pomirjevalna vlada. Njena prva naloga bo »v miru pripraviti zblizanje med Beogradom in Zagrebom radi končne rešitve hrvatskega vprašanja«.

»Sedaj je mogoče upravičeno trditi, pravi list dalje, »da je odprta pot k sporazumu. Stojadinoviću bo pripadla čast, da združi svoje ime s tem delom konsolidacije narodnega edinstva z upravičeno zadovoljivimi interesov vseh. Ne gre samo za navadno premirje med političnimi nasprotniki, ki so prišli v svoji borbi do vrhunca. V resnici se nahajamo na izhodišču nove dobe na podlagi zdrave ocene sedanje stvarnosti in pravičnega razumevanja potreb, da je treba zgraditi notranje močno Jugoslavijo, da bo lahko žela spoštovanje od zunaj.«

List pristavlja, da daje prisotnost gg. Korošca in Spaha in posameznih srbskih in hrvatskih osebnosti novemu kabinetu značaj široke nacionalne koncentracije. »Temps« pravi dalje, da je treba zaupati Stojadinoviću, da razpolaga z vsemi potrebnimi elementi za srečno rešitev naloge, ki jo je prevzel v usodnem trenutku jugoslovanske države.

Ta poluradni list priobčuje razen tega življenjskega novega predsednika jugoslovanske vlade. O njegovih vrlinah se izraža z najbolj laskavimi izrazi. List opozarja dalje, da je bil Stojadinović lani izvoljen v Zedinjenih državah za enega izmed petorice članov mednarodnega odbora rotarijskih klubov.

Veliki finančno-ekonomski list »Information« objavlja seznam članov nove jugoslovanske vlade. Svojemu poročilu pristavlja komentar, v katerem pravi med drugim:

V Beogradu in v notranjosti Jugoslavije so sprejeli z velikim zadovoljstvom vest, da je namestništvo izbralo g. Milana Stojadinovića za novega predsednika vlade.

Nato navaja list življenjskega novega premijera in pravi o novem kabinetu, da pomeni odločen korak k pomiritvi in razširitvi osnov vladne akcije, in sicer potom sodelovanja skupin, ki so dozdaj stale ob strani.

Italijani

Trst, 25. junija. w. Današnji »Piccolo« prinaša daljše poročilo svojega beogradskega dopisnika o novi jugoslovanski vladi, v katerem poudarja med drugim: Stojadinovićeve vlada predstavlja odločilno spremembo v notranji jugoslovanski politiki in prelom s centralistično politiko. Stojadinovića vlada, nadaljuje list, je vlada sporazuma. Iz tehničnih razlogov se ni bilo mogoče izvesti nameravane širše nacionalne koncentracije tudi s Hrvati. Zato bo morala sedanja skupščina odobriti še nekatere prehodne zakone in državni proračun. To je glavna naloga Stojadinovićeve vlade, ki je, kar ponavljamo, pravi list, samo prehodna vlada. List simpatično piše o novem ministrskem predsedniku g. Stojadinoviću in zaključuje svoje poročilo takole: Stojadinović bo nedvomno nadaljeval zunanjo politiko svojega prednika Jevtića. Kakor se tu zatrjuje, bo Jevtić imenovan za jugoslovanskega poslanika v Parizu.

Poljaki

Varšava, 25. junija. AA. Poljski listi priobčujejo na uvodnih mestih obširna poročila o imenovanju nove jugoslovanske vlade ter prinašajo članke in življenjske sliki predsednika kraljevske vlade dr. Milana Stojadinovića. Najuglednejši varšavski list »Kurier« piše, da so stopili v vlado dr. Stojadinovića zastopniki Srbov, Hrvatov, Slovencev in Muslimanov. To predstavlja poročstvo za zdrav razvoj političnih razmer. Hrvati so sprejeli sestavo vlade dr. Stojadinovića navdušeno in z občutkom globokega olajšanja. Glavna naloga vlade je pomirjenje in okrepitev dobrih odnosov z Mačkom.

Vladni list »Gazeta Polska« pa pravi pod naslovom: »Vlada pomirjenja v Jugoslaviji«: Nova vlada širokih zasnov predstavlja vlado notranje sprave. Ta vlada prinaša narodno zblizanje, potrebno za dokončno ureditev vprašanja notranje politike.

Varšavski »Dziennik Narodowy« poudarja, da sme nova vlada računati s pomirjenjem širokih narodnih množic, ker so vanjo stopili zastopniki raznih političnih orientacij in vseh plemen.

Angleži

London, 25. junija. AA. Listi priobčujejo na vidnem mestu vesti o imenovanju nove jugoslovanske vlade pod predsedstvom dr. Stojadinovića. »Times« priobčuje pod naslovom »Nova jugoslovanska vlada — vlada pomirjenja« izpod peresa svojega beogradskega dopisnika listo nove vlade in dodaja tole poročilo:

Politični krogi vidijo v vladi dr. Stojadinovića koalicijsko vlado ali bolje nacionalno vlado. V njenih vrstah so zastopniki vseh strank. Razen predsednika vlade dr. Stojadinovića so najmarkantnejše osebnosti vojni minister general Živković, notranji minister dr. Anton Korošec in prometni minister Spaho. V novo vlado so stopili tudi štirje Hrvati zunanji bloka dr. Mačka.

Novo vlado, ki je že prisegla, je vsa država sprejela zelo dobro in jo je moči smatrati za vlado notranje pomiritve in konstruktivnega dela.

»Daily Herald« poudarja, da je bil sedanji predsednik vlade finančni minister v vladi g. Jevtića. Novo vlado, v katero so stopili med drugimi general Živković, Spaho in dr. Korošec, smatrajo v glavnem kot vlado pomiritve v Jugoslaviji. Ta vlada ima značaj nacionalne koalicije. List posebno poudarja, da sta se novi predsednik vlade dr. Stojadinović in minister Sošović mudila nekaj časa na Angleškem.

»Morningpost« priobčuje članek pod naslovom »Koalicijska vlada« in poudarja, da je

dr. Stojadinović sestavil koalicijsko vlado in sam v njej prevzel zunanje zadeve. V kabinetu je ostal vojni minister general Živković, notranje zadeve je pa prevzel dr. Korošec. Dr. Stojadinović je bil poprej finančni minister.

»News Chronicle« piše: Nova vlada je koalicijska in v njej so zastopani radikali, bosenski muslimani, Slovenci, ki jih vodi dr. Korošec, in trije Hrvati. Dr. Stojadinović sam je srbski radikal z britanskim pojmovanjem.

»Manchester Guardian« priobčuje obenem s poročilom o sestavi nove vlade tudi življenjskega novega predsednika dr. Stojadinovića.

Grki

Atene, 25. junija. AA. Atenska agencija poroča: Grški listi pišejo zelo ugodno o novi jugoslovanski vladi. Vladni list »Katerimerini« poudarja, da se v novi vladi nahajajo zastopniki prejšnjih strank, in naglašja, da je prevzel notranje ministrstvo dr. Korošec. Doseganje politično delo in osebnost dr. Stojadinovića in njegovih sodelavcev so najboljšje poročstvo za ureditev vprašanj, ki so na dnevnem redu. Grški narod in grška vlada kar najtopleje pozdravljata to vlado.

Opozicijski »Eleftheron Vima« pa poudarja sodelovanje med novimi in starimi strankami v vladi, ker ji to podeljuje značaj vlade nacionalne koalicije in vlade pomiritve.

Nemci

Berlin, 25. junija. AA. Imenovanje vlade dr. Stojadinovića je deležno ugodnih komen-

tarjev vsega nemškega tiska. »Berliner Börsen Zeitung« pravi: Novo vlado dr. Stojadinovića je sprejela jugoslovanska javnost s soglasnim odobravanjem, še več, tudi opozicija jo je pozdravila. Vlada se sme zanašati na podporo v prebivalstvu. Delala bo, da ublaži notranje-politični položaj, ki se je z zadnjimi volitvami še bolj poostril. Računajo, da bo dr. Stojadinović tudi v skupščini deležen dobrega sprejema. V ostalem mislijo, da bi obstoječa ustava omogočila vladi dokaj svobodno delo ne glede na parlament.

Dalje govori list o značaju nove vlade in pravi, da sadijo v nekaterih krogih, da je vlada volilna, med tem ko drugi poudarjajo možnost, da bi vlada imela biti delovna. Sicer pa, dokler dr. Stojadinović sam ne pokaže želje po volitvah, ni zanje nikakih razlogov.

»Völkischer Beobachter« govori o pripadnosti posameznih članov nove vlade in pravi, da je v njej devet Srbov, trije Hrvati, dva Muslimani in en Slovenec. O dr. Stojadinoviću samem, pravi list, da spada med najboljše politike in da je njegovo delovanje kot finančni minister in ravnatelj mnogih gospodarskih ustanov najboljše poročstvo, da pozna vse probleme.

List dalje naglašja kot pomembno, da je dobil notranje ministrstvo dr. Korošec, to je ne Srb, ne Hrvat.

»Kölnische Zeitung« priznava, da je Nj. kr. Vis. knez Pavle zelo spretno izvedel prehod. Ustvaril je atmosfero, ki daje upanje v pomirjenje.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« navaja pripravljenost opozicije, da bo podpirala novo

vlado, čeprav bo ostala še nadalje zunaj parlamenta. S to vlado smemo zanesljivo računati na pomirjenje med Srbi, Hrvati in Slovenci.

»Lokal-Anzeiger« pa poudarja važnost podpore, ki jo je dr. Maček obljubil dr. Stojadinoviću.

Tudi drugi listi pišejo v podobnem zmislu.

Madjari

Budimpešta, 25. junija. AA. O politični izpremembi v Jugoslaviji prinašajo današnji madžarski listi daljše članke. Osebnost organa predsednika vlade Gömbösa »Figetlenseg« pravi, da kaže sestava vlade, da se začenja v Jugoslaviji nova doba, ki bo odstranila strankarska, politična in plemenska nasprotja.

»Ujmagarsag« pravi, da je nedvomno, da se bo vlada g. Stojadinovića odločila za srednjo pot in da bo zmerna. List misli, da bo sedanja skupščina pripravljena sodelovati s Stojadinovićevo vlado.

»Magyarsag« poroča iz Beograda, da hrvatska kmetijska stranka sicer ni poslala svojih zastopnikov v koncentracijsko vlado g. Stojadinovića, zato bo pa nevtralnno spremljala delo nove vlade.

Dopisnik lista »Pesti Naplo« poroča iz Beograda, da pomeni vlada g. Stojadinovića po splošni sodbi pomirjenje in vrnitev k demokraciji. Sestava nove vlade predstavlja v jugoslovanski notranji politiki velepomemben preobrat.

»Magyar Hirlap« pravi, da izjavljajo v okolici predsednika vlade g. Stojadinovića, da nova vlada ne bo izpremenila smeri zunanje politike, kakor so to trdili nekateri listi.

Edenovi razgovori z Mussolinijem

Sporazum v Evropi je mogoč, a kaj bo z Abesinijo? Po posvetovanjih o londonskem sporazumu je zdaj na vrsti — Afrika ...

Nadaljevanje razgovorov

Pariz, 25. junija. Havas poroča iz Rima, da se bo danes vršil drugi razgovor med Edenom in Mussolinijem. Ta razgovor je bil prvotno določen že za večeraj popoldne. Izpremembo programa pojasnjujejo s podpisom italijansko-švedske trgovinskega dogovora, ki mu je hotel prisostvovati tudi Mussolini. Po kosilu sta imela Mussolini in Eden daljši razgovor.

Zdi se, da je Eden pri tem razgovoru opisal Mussoliniju vtise, ki jih je dobil na svojem potovanju po Vzhodni Evropi. Državnik sta razpravljala tudi o političnih in psiholoških okoliščinah za širok sistem evropske varnosti na temelju francosko-britanskega dogovora od 3. februarja. Na svojem prvem sestanku sta Eden in

Mussolini podrobno proučila tudi nemško-britanski pomorski dogovor. Ob koncu sestanka sta načela problem letalskega oboroževanja. V zvezi s tem problemom poudarjajo v Rimu, da je vprašanje letalskega pakta tesno zvezano z drugimi vprašanji, ki izvirajo iz londonske deklaracije. Po tem sodijo, da bo neločljivost in nedeljivost problema zavarovanja miru tudi v bodoče ena izmed osnovnih smernic italijanske zunanje politike. Zato je verjetno, da Rim ne bo mogel pristati na britansko tezo o ločeni ureditvi letalskega vprašanja pred drugimi vprašanji.

Današnji »Petit Parisien« smatra, da so tudi rimski Edenovi razgovori samo informativnega značaja in da zaenkrat še ni pričakovati posebnih dogodkov.

Ločeni razgovori s Suvichem

v prisotnosti Greya Thomsona, strokovnjaka za afriška vprašanja

Pariz, 25. junija. Havas poroča iz Rima, da bosta Suvich in Eden imela tehnične razgovore v prisotnosti raznih strokovnjakov, zlasti znanega angleškega strokovnjaka za afriška vprašanja Greya Thomsona. Abesinsko vprašanje bo tudi v razpravi, čeprav s italijanske strani zanikajo, da bi bil Eden prinesel posebne predloge o Abesiniji.

Italija bo zahtevala protektorat

London, 25. junija. Sa. Današnji listi se v svojih poročilih iz Rima skladajo v tem, da so bili večerajšnji razgovori med Edenom in Mussolinijem posvečeni izključno britansko-nemškemu pomorskemu sporazumu in letalskemu paktu, danes bosta pa načela abesinsko vprašanje.

»Daily Mail« pravi, da Italijani zahtevajo najmanj protektorat, če ne že popolne suverenosti

nad obmejnimi abesinskimi predeli. Listu se zdi izključeno, da bi se italijanske čete mogle vrniti iz Afrike, preden Italija dejansko ne doseže neposrednega stika svojih afriških kolonij (Eritreje in Somalije) z abesinsko visoko ravnjo.

»Morningpost« misli, da je končni namen Mussolinija protektorat ali celo mandat nad vso Abesinijo.

»Daily Telegraph« pravi med drugim, da bi se na italijanski strani pri razgovoru med Mussolinijem in Edenom mogli zadovoljiti le z nekaterimi splošnimi nasveti, ki naj bi olajšali nadaljnja pogajanja v abesinskem vprašanju, nikakor pa ne s konkretnimi predlogi za ureditev spora. Pri vsem tem pa list misli, da bo Italija vestno proučila vse britanske predloge in nasvete. Po sodbi lista se bosta Velika Britanija in Italija v evropskih vprašanjih zelo lahko sporazumeli.

Pred novimi spremembami v Bolgariji

Sofija, 25. junija. AA. Notranji minister general Atanasov je pripravil in bo te dni predložil ministrskemu svetu zakonski načrt o popolni odstranitvi vseh pojavov v zvezi z bivšimi političnimi strankami in dopolnilni zakon o zatrtju političnih strank.

Načrt o dopolnitvi zakona poostreje sankcije zakona o razpustu političnih strank. Strogo je prepovedana vsaka propaganda zoper sedanji režim in vsak poskus zbiranja prejšnjih ali ustvarjanja novih političnih strank. Vsakdo, kdor bi se pregrešil zoper ta novi zakon, ne glede na to, kakšno mesto je prej zavzemal v javnem življenju, bo strogo kaznovan.

V zvezi z naneravanjem dopolnilnim zakonom govore v novinarskih in političnih krogih, da se je v vladi pojavilo odkrito nesoglasje med posameznimi ministri. Pravijo, da sta se zoper ta zakonski načrt odločno izrekla prometni minister Todor Kožuharov in gradbeni minister Nikola Jotov. Kožuharov je pripadal gibanju Cankova, Jotov pa zemljedelski zvezi. Eden izmed pogojev Todorja Kožuharova za vstop v vlado Andrije Toševa je bil, kakor znano, da izpuste takrat interniranega bivšega predsednika vlade Aleksandra Cankova. Dalje trde, da sta se oba omenjena ministra izrekla proti nameravanim dopolnitvam zakona tudi zato, ker mislita, da se more bodoči parlament sestaviti samo preko razpuščenih političnih strank. Toda te-

ga njunega mnenja niso vojaške osebnosti vlade Aleksandra Toševa in zato še zmerom zahtevajo, da naj današnja vlada integralno izvajati program od 19. maja. Ali bodo ta nesoglasja v vladi imela posledice in kakšne, se bo videlo šele potem, ko pride omenjeni zakonski načrt na debato v ministrski svet.

Pogajanja z Rusijo

Listi poročajo, da se bodo te dni začeli trgovinski razgovori med bolgarsko in sovjetsko vlado. V imenu sovjetske vlade bo vodil te razgovore njen pooblaščen minister v Sofiji Razkolnikov in trgovinski zastopnik Megalinski. Gre za sklenitev začasnih trgovinskih pogodb. Sovjetska vlada je predlagala bolgarski vladi, naj se vse nabave iz sovjetske Rusije plačajo v levih, za katere bi sovjetska Rusija kupovala bolgarsko blago.

Proračunska debata v madžarskem parlamentu Budimpešta, 25. junija. AA. Danes se je v madžarski spodnji zbornici začela generalna debata o proračunu. Zgornja zbornica je odobrila proračunski predlog, kakor ga je vlada predložila.

Češkoslovaški parlament je v obeh čitanjih sprejel zakon o širokih pooblastilih vladi. Preminul je Vaclav Bohač, ki je leta 1920. ustanovil praški veleposeln in bil njegov predsednik do leta 1930.

Nove kombinacije o podonavski konferenci

Ista agencija poroča iz Rima, da tam prevladuje zdaj glede podonavske konference mnenje, da bi bilo treba delati v dveh etapah. Prva etapa bi zajemala minimalni program, ki predvideva splošni sporazum med vsemi prizadetimi državami, ne izvenzati niti Nemčije; s tem sporazumom bi se zajemala neodvisnost Avstrije in šele nato bi se začelo delo za ožji in podrobnejši sporazum o odnošajih v Podonavju med tistimi državami, ki bi jih bilo moči pridobiti za tak sporazum. Ta sporazum bi se dal doseči bodisi na temelju skupne izjave o nevmešavanju ali pa na osnovi dvostranskih pogodb, v katerih ne bi bilo določbe o vzajemni pomoči, ker ji Nemčija nasprotuje.

Ob vseh teh in podobnih kombinacijah pa so si v Rimu čedalje bolj na jasnem, da je Mussolinijeva iniciativa s podonavsko konferenco v glavnem propadla, to pa ne v najmanjši meri prav po krivdi njenih takozvanih »prijateljev« (Madžarska!).

Odpoklic Italijanov iz Abesinije

Addis-Abeba, 25. junija. AA. Po poročilu tukašnjih poročevalcev angleških listov je italijansko poslanstvo večeraj pozvalo vse italijanske državljane, ki se še nehajajo v Abesiniji, naj v 10 dneh zapuste abesinsko ozemlje. Kakor znano, je bil prvotno določen za evakuacijo 15. julij. Zato je ta nova italijanska odredba vzbudila veliko pozornost.

Angleški poslanik v Addis-Abebi na poti v London

Addis-Abeba, 25. junija. AA. Angleški poslanik v Addis-Abebi Barton odpotuje iz Addis-Abebe v Anglijo. Pravijo, da potuje iz zdravstvenih razlogov.

Italijanski protest radi Džime

Pariz, 25. junija. Havas poroča iz Rima: Italijanska vlada je poslala v Abesinijo noto, v kateri protestira proti nedavni prisvojitvi ozemlja Džime. Abesinija si je to ozemlje prisvojila po smrti tamošnjega sultana. Noto pravi, da so italijanski vpliv v tej pokrajini priznale mednarodne pogodbe iz l. 1891., 1894. in 1925.

Čez 800 milijonov izdatkov ..

Pariz, 25. junija. Havas poroča iz Rima: Izdatki za Vzhodno Afriko so znašali v 11 mesecih proračunskega leta 1934/35 osem sto petinštirideset milijonov lir.

Titulescu v Parizu

Bukarešta, 25. junija. AA. Zunanji minister Titulescu je odpotoval v Pariz. Sestai se bo z Lavalom skupno z dr. Benešem, ki tudi prispe sem. Predmet razgovorov bo pakt Romunije z Rusijo.

Balkaniada

Bolgarija je vložila pritožbo proti tekmi z Jugoslavijo. Sofija, 25. junija. AA. Včeraj se je sestala bolgarska federacija in sklenila vložiti pritožbo na mednarodno nogometno zvezo zoper verifikacijo tekme Jugoslavija : Bolgarija za balkanski pokal. Sklep motivirajo s tem, da sodnik ni priznal Bolgariji četrtega gola.

Več ponaša in pristnosti v narodnih nošah!

S sezono posvetnih in tudi cerkvenih slavnosti je prišla tudi sezona narodnih noš, ki jih občudujemo prav radi, vendar se pa večkrat moramo tudi jeziti zaradi njih. Prišlo je že tako daleč, da bi narodne noše morali postaviti pod zakon o varstvu spomenikov, saj večkrat vidimo maskare namesto častitljive in najlepše dedščine naših prabab in pradedov.

Pristnih narodnih noš je vedno manj, kar je popolnoma naravno, ker so jih nosili ob najrazličnejših prilikah, da so se raztrgale in uničile. Povaljan in razbitim avbam so enostavno odrezali zlate obode in jih pričeli nositi za zavijačke, kar pa ni pravilno, ker zavijačke niso bile nikdar težko in bogato vezene z zlatom, temveč so bile vedno le bolj preproste, navadno pa črne z zlatim ornamenom ali pa kar kos brokata. Bohotni obodi zlatih avb z debelimi »gosenicami« niso za zavijačke!

Namesto da bi stare avbe današnje vezile točno posnemale, si same izmišljajo popolnoma nemogoče okrase, ki nimajo niti najmanjše zveze s pristnimi avbami. Taki ničvredni falzifikati bi morali biti prepovedani, ker škodujejo resnici in pa ugledu dobrega okusa naših prednic. Kar se obleke in predpasnikov tiče ter tudi rut, vidimo najhujše spake pri novih modrčkah, ki naše brhke Slovenke izpreminjajo v našemarjene Tirolke in tudi — kar naravnost povedano — v lahkožive bavarske natakarice. Dekleta ne pustite se slepariti od brezvestnih prodajalcev takih stvari, ki nimajo čuta za pravilnost noš in za njih lepoto, še manj pa spoštovanja pred svetostjo narodne noše.

Podobno je z našimi moškimi narodnimi nošami, ker tudi fantje radi preskočijo v Tirole ali pa v popolnoma nemogoče športne kroje. Rumeni šimi-čevlji in irhaste hlače ne gredo skupaj in pisani moderni suknjiči zbuja le pomilovalen, a zaslužen posmeh! Če nimate čednega suknjica, oblecite belo ali modro pleteno volneno jopico, drugače pa ste najbolj fantovski kar goloroki. Moderne pisane srajce ali pa celo srajce iz trikoja so smešne. Če ne dobite starega kastorca, polhovke ali pa kape »fekine« ali »prižnice«, pokrijte črn, najboljši kosmat klobuk, nikakor pa športne čepice. Visoke škornje naj nosi le možak ali fant, ki ga je kaj v hlačah, in na konje naj se ne spe-njajo bledikavi otročaji!

Posebno poglavje pri narodni noši je pa tudi srebrni ali zlati nakit, predvsem seveda pasovi ali sklepanci. Med novimi in ponarejenimi pasovi vidimo popolnoma nemogoče stvari, zlasti pa niso naše prababice nikdar nosile bahaških pasov iz tolarjev ali pa celo iz ničvrednega avstrijskega nikelnastega drobiža. Debele srebrne žlajdre s celo vrsto volovjih in konjskih glav ter tolarjev tudi v starih časih niso nosili resni možje, temveč le bahati mešetarji s kačo v žepu.

Še huje, kakor z nošo samo, je pa z vedenjem, kadar imamo staro nošo na sebi. Narodna noša je, kakor rečeno, najčestitljivejša in najlepša dedščina po naših prednikih, zato nam pa mora biti sveta, kakor spomin na naše starše in njih matere ter očete in še teh stare matere in dede. Narodna noša je znamenje ponosa našega kmeta in gospodarja na slovenskih tleh, zato jo pa moramo nositi možato in resno, kakor so nam oni možato ohranili to našo zemljo, ne pa med vpitjem in šalami, s skakanjem in kričanjem, kakor pustne šeme. Tudi naši stari so narodno nošo oblekli le na praznik, nikdar pa niso na pust šli z njo za šeme, zato naj bo vsakemu dekletu in fantu praznik, kadar se z njo pokaže svetu. Nič ne rečemo, da bi ne smeli vzeti rdečih marel s seboj, vendar pa mi bodo tudi fantje in dekleta dali prav, če jim povem, da jih mora četi vsak pameten človek za trapaste, če ob najlepšem vremenu hodijo z odprtimi marami okrog. To je nekako tako, kakor s tistim grškim modrijanom, ki je ob solne hodil z gorečo laterno okrog!

Torej, pri narodnih nošah več spoštovanja in resnobe ter zavesti, da vsako rad pogleda brhkega dekleta in zalega fanta v narodni noši. Najbolj vas občudujejo tujci, zato se pa nikar ne vedite tako, da bi se vam morali smejati in se nad vami celo zgrazati. Narodna noša naj bo čast pametnega dekleta in ponos korajžnega fanta, bodočih gospodinj in gospodarjev naše domovine!

A. G.

Sv. Bolfenk pri Središču

Radi agilnosti in uspeha o svojem poštenem delu za dobro kmetskega doma, je naše Društvo kmetijskih fantov in deklet postalo velik trn v petah ljudi, ki še vedno tavaajo po razvalinah minulosti. Dne 7. julija priredi društvo tekmo žanjic na Vitlanu. Mi gremo krepko naprej in nas nihče ne bo speljal z naše poti. Gremo v trdnino, složno organizacijo poštenih kmetijskih domov brez političnega fanatizma in za grizenosti, ker smo trdno prepričani, da si bomo le tako lahko pomagali. Če je naše delo hlapčevsko, smo hlapci sami sebi in na svojem, nismo pa in tudi ne bomo hlapci in slepo orodje drugih. Z iskreno in trdno vero v Boga gremo naprej za dobro kralja, domovine in naroda.

M.

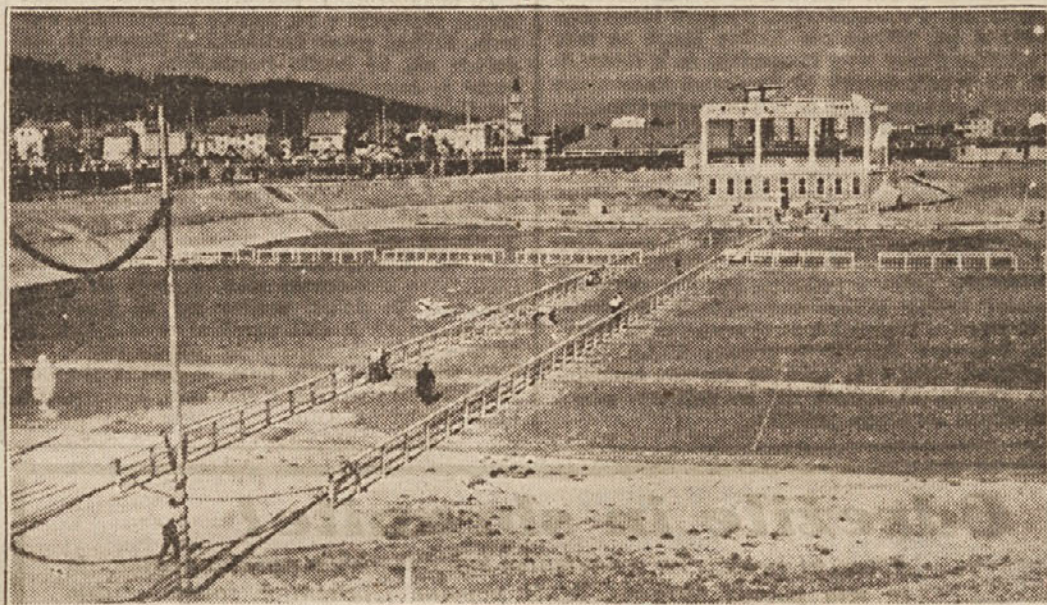
Pred Evharističnim kongresom

Manifestacija.

Na praznik sv. Petra in Pavla ob treh bo na Stadionu I. manifestacijsko zborovanje. Po pozdravnem govoru predsednika glavnega pripravljalnega odbora za II. Evharistični kongres v Ljubljani g. dr. Stan-ka Žitka bo govoril v slovenskem jeziku papežev legat Nj. Eminenca kardinal dr. Avgust Hlond. Treba pa se bo napotiti na Stadion najkasneje ob dveh popoldne, ker bo le tako mogoče do tretje ure vse ogromne množice na Stadionu razvrstiti. Zborovanje se bo pričelo točno ob treh. Ob tej priliki bomo pozdravili tudi zastopnike najvišjih oblasti v državi.

Vse kongresne prireditve bodo filmane.

Po dogovoru s kongresnim odborom bo filmsko podjetje »Zora« iz Zagreba pod vodstvom samega kongresnega odbora snemalo vse prireditve II. Evharističnega kon-

Prenovljeni Stadion s tribuno, ki bo središče glavnih svečanosti II. Evharističnega kongresa za Jugoslavijo.

gresa za Jugoslavijo za zvočni in nemi film. Poleg tega bo izdelal zastopnik iz Amerike za Ameriko 16 mm filmski trak. Strokovnjak iz Ljubljane pa bo snemal kongres za 9 mm filmski trak. Snemanje se prične s sprejemom papežev legata. Filmi bodo izdelani kot celota, ne kot žurnali.

Prireditve.

Cerkveni koncert Ciril-Metodovega zbora bo v franciškanski cerkvi 29. junija točno ob pol sedmih zvečer. Na koncertu bo prvičkrat v Ljubljani izvajana grandiozna »Liturgija svetoga Joana Zlatoustagov«.

Duhovni koncert Ciril-Metodovega zbora

Misel za zблиžanje med Jugoslavijo in Češkoslovaško prodira med narod

Dne 22. in 23. junija t. l. je bil v Beogradu vsakoletni občni zbor Saveza jugoslov.-češkoslovaških lig, ki so pričele s svojim delom leta 1921, ko je bila ustanovljena Liga v Ljubljani. V sledečih letih se je ideja kulturnega, gospodarskega in političnega sodelovanja med Jugoslavi in Čehoslovaki razširila tako, da delujejo danes Lige uspešno v skoraj vseh važnejših krajih naše države od Bleda in Maribora do Skoplja in obstoja že blizu 20 podružnic.

Iz letnih poročil posameznih lig se je videlo, kako važno nalogo opravlja vsaka v svojem delokrogu in kako potrebna je ustanovitev novih lig v drugih krajih. To velja zlasti za obmejne kraje, kakor Jesenice, poleg tega pa za kraje, kamor prihajajo bratje Čehoslovaki na letovišče, in kjer jim morejo Lige dati mnogo koristnih informacij in jih seznanjati z znamenitostmi kraja in okolice.

Na obnem zboru se je ugotovilo, kako važni sta bili turneji predavanj po Češko-lovaški predsednika ljubljanske lige dr. Stareta, ki je v desetih krajih vzbujal zanimanje za Slovenijo, in zlasti njene Alpe so Čehi pred vojno obiskovali v mnogo večjem številu kakor danes, in predsednika skopljanske lige prof. Jelačića, ki je skušal dvigniti zanimanje za tako malo znano in vendar tako zanimivo Južno Srbijo. Uspeh obeh turnej se kaže v zvišanem češkoslovaškem obisku obeh pokrajin. Obnem se je v obeh pokrajinah pojavila potreba, da izide nov čeških vodnik po teh krajih, kar bo vsakakor zelo hvaležna in obnem težka naloga obeh lig. V Južni Srbiji se tudi dela na ustanovitvi novih lig v Bitolju, Ohridu itd. ter izgleda, da se bo tudi tam razvila organizacija lig tako, da bo treba ustanoviti poseben izvršilni odbor lig vardarske banovine.

Misel, da se ustanove izvršilni odbori za posamezne banovine, je bila sprožena v Dravski banovini, ker se je pokazalo, da potrebujejo slovenske lige poseben center za svoje skupne naloge. Lani se je ustanovil še izvršilni odbor lig Savske banovine, ki tudi uspešno deluje. Na beograjskem zboru se je predložilo, da se naj Savez lig po novih pravilih, ki so v delu organizira tako, da bodo v vseh banovinah obstojali banovinski izvršilni odbori.

Letno poročilo Saveza je zbudilo precej debate, in je padlo mnogo koristnih predlogov, kako naj bi se njegovo delo poživilo. Zunanje delo

bo 1. julija (v ponedeljek) točno ob osmih zvečer v veliki dvorani hotela »Uniona«. Na tem koncertu poje zbor vrsto najodličnejših skladb domačih, bolgarskih, ukrajinskih in ruskih vzhodno-cerkvenih skladateljev.

Händlov oratorij »Mesijo« bo izvajalo slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« na prvi kongresni dan 28. junija ob devetih zvečer in enako na zadnji kongresni dan dne 30. junija, obakrat v veliki dvorani hotela »Uniona«. Veličastno delo, pri katerem sodeluje velik mešan zbor, godalni orkester in najodličnejši solisti ljubljanske opere, je pri prvem prednašanju dne 3. junija doživelo navdušeno priznanje. Vstopnice za ta koncert si kupite v Glavni kongresni pisarni na Miklošičevi cesti 7.

Gregorinovo pasijonsko dramo »V času obiskanja« uprizori Narodno gledališče na

prvi kongresni dan 28. junija ob pol 10. uri zvečer na Kongresnem trgu, dne 29. junija ob sedmih zvečer v dramskem gledališču (ta predstava je v kongresni knjižnici pomotoma izostala) in na zadnji kongresni dan dne 30. junija ob pol 10. uri zvečer na Kongresnem trgu.

R. Wagnerjevo slavnostno igro »Parsifal« izvajajo ljubljanska opera dne 29. junija ob šestih zvečer v opernem gledališču.

Hoffmannsthal-Zupančičevega »Slehernika« igra dramsko gledališče v nedeljo 30. junija ob 2. zjutraj na Kongresnem trgu.

je ponekod trpelo zaradi narodne žalosti za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zedniteljem, čigar spominu je občni zbor posvetil eno minuto molka.

Vsekakor se bo moralo sodelovanje med Savezom in posameznimi ligami zelo poživiti in je upati, da se bodo predlogi tudi izpolnili.

Izmed poročil posameznih lig je zbudilo največjo pozornost in pohvalo poročilo ljubljanske lige, mariborske lige in skopljanske lige pa tudi govor ministra dr. Kukoveca, ki je govoril zlasti o zunanje-političnem položaju Slovanstva.

Po podelitvi absolutorija je bil izvoljen odbor, kateremu predseduje g. minister dr. Kumandič, poslovođači podpredsednik je načelnik Momčilo Milošević, podpredsednika sta dr. Egon Stare, predsednik ljubljanske lige in izvršilnega odbora lig Dravske banovine, in dr. Milovan Zaričić, predsednik Upravnega sodišča v Zagrebu, dočim med ostalimi člani odbora ni bilo mnogo sprememb. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen predsednik mariborske lige minister dr. Kukovec.

Po volitvah so bile sprejele resolucije, kakor jih je predlagal izvršilni odbor lig Dravske banovine, ki zahtevajo sodelovanje obeh držav in narodov na vseh poljih in obnem pozivajo vso javnost, da naj sodeluje pri zbliznanju; poseben poziv je veljal naši mladini, ki naj goji staro idejo, češkoslovaško-jugoslovaškega kulturnega zbliznanja in naj bi vsaj 1. semester študiranja na češkoslovaških visokih šolah, da si s tem razširi svoje znanje in obzorje.

Zadnja resolucija govori o čim tesnejšem sodelovanju vseh društev, ki goje pri nas stik z drugimi slovanskimi narodi, in je zato širšega pomena. Ponovno se je pokazalo, da imajo različna taka slovanska društva pogosto skupne cilje, zato se priporoča, da delujejo kolikor mogoče po predhodnem sporazumu, ki bi se z njim prihranilo mnogo energije in doseglo uspešnejše delovanje.

Občni zbor je pokazal, da prodira misel jugoslovansko-češkoslovaškega in sploh slovanskega zbliznanja med vedno širše plasti naroda, kar izhaja zlasti iz snovanja novih podružnic in prirastka števila članstva. To dejstvo naj služi v spodbudo vsem društvenim edincem, da v prihodnjem letu zastavijo vse svoje sile za doseg svojega idealnega cilja.

„Glas naroda“

zastopa vse sloje in pomaža uveljavljati narodovo voljo in ljudska hotenja na vseh

poljih!

Naročite list takoj danes pri upravi: „Glas naroda“ Ljubljana — Nebotičnik!

Pojasnilo napade-ne „Zveze gospodinj“

»Zveza Gospodinj« nam je poslala sledeči dopis s prošnjo, da ga objavimo.

Nekateri nezadovoljenci so našli v beograjski »Politiki« svojega zaveznika in so pričeli v dveh člankih celo serijo neosnovanih očitkov na račun »Zveze Gospodinj«, odnosno njenega prireditvenega odseka, ki je na letošnjem Velesejmu aranžiral razstavo »Žena in obrt« ter veliko modno revijo. Pred kratkim je »Politika« ponovno priobčila članek, ki je pod naslovom »Veliki i mali skušal prikazati z nepodprtimi in izmišljenimi dokazi »Zvezo Gospodinj« kot najbolj protisocialno ustanovo. Očitka sta namreč dva. Prvi je ta, da se je na razstavi dajalo prednost samo velikim trdkam, da so bile male obrtnice potisnjene v ozadje, navzlic temu, da so plačale ogromne vsote (preko tisoč dinarjev!), da se je njihov oddelek uporabljal med revijo za garderobo in da so bile končno še oškodovane s tem, da je bila roba, ki so jo razstavile, pokradena. Drugi očitek pa je, da je predsednica (mišljena je načelnica razstavnega odseka Zveze Gospodinj) dobila od Velesejma 70 vstopnic, da jih razdeli med razstavljalke, da jih je pa razdelila med svoje članice in sorodnike.

Vsi ti očitki so take narave, da jih mora vsakdo, ki pozna delo Zveze Gospodinj, odločno zavrniti in jih razumeti le kot podtalno rovarjenje nekaterih zavistnežev. Nam, ki ljubimo samo aktivno in koristno delo za povzdigo domače obrti in narodnega gospodarstva, je vsa trčasnica debata zelo nečloveška, vendar pa moramo objasniti nekaj dejstev, da bo javnost o vsem pravilno informirana.

V prvi vrsti moramo ločiti razstavo od modne revije (le razlike »Politika« namreč ne pozna). Modna revija se je vršila dvakrat na dan, in sicer popoldan in zvečer. Razstava pa je bila odprta stalno, ne pretrgoma od 8. do 10. ure. Iz tehničnih razlogov je bila za časa popoldanske revije zaprta in in se je uporabljal le kratek hodnik, kjer so razstavljale samo štiri trdkice. Stvar pa je bila urejena že pred pričetkom Velesejma s posebnim dogovorom med »Zvezo Gospodinj« in razstavljalci. Med večerno predstavo pa je bila razstava v mejah možnosti zaprta. Kar se pa tiče stroškov in škode, ki so jih razstavljalke trpele, moramo ugotoviti, da so razstavljalci krili s svojimi nevelikimi prispevki samo stroške za opremo in razsvetljavo, kaj in da je »Zveza Gospodinj« dala za vse razstavljene predmete garancijo, ki je bila pri nekaterih trdkah zelo visoka. Res se je zgodila neprijetnost, da so nekateri razstavljenci predmeti zmanjkali, a »Zveza Gospodinj« je izpolnila svojo dolžnost s tem, da je škodo povrnila.

Kar se pa tiče drugega očitka potrjujemo, da je načelnica razstavnega odseka prejela od Velesejma osemdeset vstopnic, ki pa po dogovoru z gospodom ravnateljem niso bile namenjene razstavljalcem, pač pa samo vsem sodelujočim pri modni reviji, ki je iz tehničnih razlogov zahtevala mnogo osebja. Gospa načelnica je podala točen obračun o vseh izdanih kartah, obračun, ki je vsakemu upravičenemu interesentu vedno na razpolago pri »Zvezi Gospodinj« in v ravnanstvu Velesejma.

Upamo, da se bodo naši nasprotniki zadovoljili s tem objasnilom in da bodo prenehali s svojo kampanjo proti nam. Če pa imajo stvarne in tehtne razloge, da se z nami borijo, naj stopijo na plan, da se bomo bolj odkrito pogovorili.

Slovenska Bistrica

Sokolski nastop. Četa našega Sokolskega društva v Zgornji Poljskavi je imela v nedeljo popoldne svoj prvi zelo uspešen javni nastop. Samo iz Bistrice je odšlo tja okrog 200 članov, članice, moškega in ženskega naraščaja, deca in Sokolstvu naklonjenega občinstva. Razen tega so prispeli tja tudi pripadniki sokolskih društev in čet iz Pragerskega, Dol. Poljskave, Črešnjeveca.

Na morje gredo. V torek je odšla na morje ekskurzija podmladkarjev Jadranske straže dekliske osnovne in meščanske šole pod vodstvom ge. Rupnikove, gđe. Goriskove in g. Rupnika. Pučnik proti Mondini. V sredo 19. t. m. je bil prvi narok procesa dr. Pučnik proti Mondini. Ker je dal apolekar g. Mondini pismeno obrazlobo, je izjavil dr. Pučnik, da bo dal tudi on pismeni odgovor. Za ta proces, ki ga je izvala volilna borba, vlada v mestu in okolici veliko zanimanje.

Dnevni dogodki

× Društvo »Delo in eksistenca« sklicuje na nedeljo 14. julija t. l. izredni občni zbor, ki bo ob pol 9. uri v vrtnem salonu hotela »Lloyd« s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo odbora, 2. volitev odbora, 3. slučajnosti. — Odbor.

× Na banovinski kmetijsko-gospodinski šoli v št. Jurju pri Celju prične šolsko leto 1935/36. 15. septembra. Pouk traja 10 mesecev. Zavod ima namen izobraževati kmetijska dekleta v dobre kmetijske gospodinjke. Kolkovano lastnoročno spisano prošnjo (kolek Din 5) za sprejem je poslati vodstvu banovinske kmet.-gosp. šole do 1. avgusta. Vsa podrobna obvestila o pogojih za sprejem daje vodstvo.

× Kongres pazniškega oboja vseh naših kaznilnic bo 15. julija v Beogradu. 16. julija bo pa delegacija položila venec na grob Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Gostilna,
pension ŠMERC v Mojstrani
se priporoča vsem cenjenim gostom

× Tatvina v pastirski koči na Ravnah. Pretekli teden je nekdo ukradel iz pastirske kočice na Ravnah pod Babo Lakoti Kristijan iz Dobja: 4 hlebe ovčje sira po 9 kg, 30 kg koruzne moke, več parov ponošenih delavskih čevljev, 1 sekuro, 1 ruho in eno živo ovco. Škoda znaša okrog 900 dinarjev.

Volitve za jesen LUTZ

× Vlom v Ptuj. Pretekli teden v noči 16. junija so vlomili obiskali stanovanje g. Serona Vinka v Ptuj, Nova cesta št. 9 in odnesli obleke in raznih drugih stvari v vrednosti 3160 dinarjev.

× Denarni zavodi v Dravski banovini na Vidov dan 28. t. m. ne poslujejo. Društvo bančnih zavodov v Dravski banovini.

× Počitniška kolonija podružnice Kola Jugoslovanskih sester Moste-Sv. Peter bo tudi letos za slabotne otroke v Goricanah pri Medvodah. Sprejemajo se otroci od 6 do 12 let tudi iz Ljubljane za zmerno ceno. Članice, katere bi hotele dati svoje otroke v kolonijo, dobijo informacije pri predsednici Ciglarjeva ulica 39 ali vsak pitek v društveni knjižnici Kino Moste od 7. do 8. ure zvečer. — Podružnica Kola Jugoslovanskih sester Moste-Sv. Peter priredi letos 8. septembra javno tombolo, katere čisti dobiček je namenjen v prid dečjega počitniškega doma in za otroški vrtec.

× Obsojena igralka. Sodišče v Zagrebu je obsodilo igralko go. Nado Auerjevo na 30.000 dinarjev denarne kazni, ker ni držala vseh svojih obvez do zagrebške gledališča. Tako je odrekla nastop v opereti »Grofica Marica«, češ da nima za nastop primerne obleke.

Fresko ali buret svila
Teokarović
je najhladnejša tkanina za vroče letne dni
Prodajalna Gradišče pri drami

× Linčana tatva. V Petrogradu je občinstvo s kamenjem linčalo nekdo Jeleno Dragaj, ki je bila že osmidesetkrat prijeta in zaprta zaradi velikih tatvin. Pred dnevi je mimogrede vlomila v desetih stanovanjih v isti ulici.

× Neurje nad Skopljem in okolic. Iz Skoplja poročajo, da se je v nedeljo nad mestom in okolico utrgal oblak. Markova reka je prestopila bregove in poplavlila okoli 150 ha zemlje. Prekinjen je bil zaradi poplavl tudi železniški promet med Skopljem in Djevdjelju.

× Dete z ogromno glavjo. V sanatorij dr. Božovića v Požarevu je neka kmetica iz moravskega sreza prinesla nenavadno raščeno 9 mesečno dete. Dete je imelo izredno veliko lobanjo, ki je bila dvakrat težja kakor ostali deli trupla, oči so bile čisto blizu ust, nekaj izrastek pa je bil nos. Zdravniki se je čudili, da je moglo dete tako dolgo živeti, malopri pa je izjavila, da je bilo dete ob rojstvu povsem normalno in da se mu je začela šele pozneje glava nenavadno širiti, med tem ko je truplo okrnevalo. V sanatoriju so dognali, da je imelo dete v lobanji vse organe okrnjene, namesto možgan pa je bila v lobanji neka siva tekočina. Po mnenju zdravnikov je ta izrodek bil posledica zastarele neozdravljive bolezni.

Prima lister suknjiče v vseh barvah dobite zelo poceni pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14

× Volkovi. Z Gračanice poročajo, da so volkovi napadli stajo ovac in jih 11 raztrgali.

× Konec gledališke sezone v Sarajevu. Sarajevsko gledališče je zaključilo svojo 15. sezono. Uprizorili so 173 redne predstave ter nekaj akademij in koncertov. Od teh je bilo 19 premier, in sicer 8 domačih in 10 tujih. Slovenske avtorje sta zastopala Golar z »Vdovo Rošlino« in Pregare s »Kozasko krvjo«. Največji uspeh v sezoni je imel Shakespeareov »Hamlet«, katerega so uprizorili 16 krat, za njim pa Molierov »Namišljeni bolnik« in Strindbergov »Oče«.

× Zagrebški igralci proti svojem upravniku. Na seji Združenja igralcev v Zagrebu so v nedeljo sklenili, da se bodo z vsimi silami borili proti sedanjemu upravniku Petru Konjoviću, češ da mu ni uspelo sanirati zagrebškega gledališča in da namerava po nepotrebnem reducirati del gledališkega oboja.

× »Gospodinja« je prav dober mesečnik, ki ga že 4. leto izdaja naša agilna »Zveza gospodinj«. Ga. Anica Kropivnikova je tako iznajdljiva urednica in vseskozi praktična gospodinja, da je list že povsod razširjen, saj je tudi res vsaki hiši koristen. V novi številki razpravlja Anica Čermelj delikatno vprašanje o dajanju in sprejemanju. Za tujsko-prometno sezono je prav dobrodošel članček o sobah za letovištarje, skoraj preskromen je pa opis V. gospodinjko-gospodarske razstave, ki je bila z modno revijo največja privlačnost velesejma. Starostno zavarovanje služkinj je seveda tudi prav važno gospodinjko vprašanje, a v rubrikah Zdravstvo, Vrt, Gospodinjstvo in drugih dobimo prav vse, kar rabi praktična gospodinja in še zelo cene najrazličnejših živil in gospodinskih potreb na mariborskem in ljubljanskem trgu, seveda pa tudi vse polno sezonskih receptov za kuhinjo.

× Fotografiranje v podzemskih jamah se laiku in tudi marsikateremu amaterju zdj skoraj nemogoče, zato bo za specialista v tej stroki g. Janko Hafnerja vsakdo hvaležen za navodila v zadnjem »Foto-amaterju«. Njegove fotografije kakor n. pr. priloga »Iz Križne jame« so tudi z estetske strani lepe in spadata že k fotograf-ski umetnosti, čeprav so predvsem namenjene znanosti. Bukovec Ivan nadaljuje svojo premissljeno razpravo o umetniški strani v fotografiji, drugače je pa še vse polno najrazličnejšega vsakemu amaterju koristnega drobiža in navodil. Med prilogami spoznamo spet mnoga imena dobrih amaterjev, ki se z uspehom skušajo uveljaviti med fotografskimi umetniki. Kiauta Viktor ima dobro opazovanega metulja, Bischof Viktor »Na pašo« s poletnim okoljem in Janko Beletov fantek je res ves »Vesela mladost«.

× Društvo kmetijskih strokovnjakov za Dravsko banovino (tajništvo) posluje v Ljubljani, Knafljeva ulica 9/L, soba 20 (palaca banovinske hranilnice), kamor naj se pošiljajo odslej vsi dopisi in druge pošiljke.

Odrežite in shranite!

Vsem, ki pridejo na evharistični kongres nudim ugodno priliko, da se zelo poceni oblečejo. Radi popolne izpraznitve zaloge nudim damske obleke že od 45 Din naprej. Istotako jesenske in zimske pl. šče skoraj za polovično ceno. Moške srajce, kravate ter vse ostalo blago dobite po najnižjih dnevnih cenah. Prepričali se bodele o nizkih cenah

L. Tomšič, Sv. Petra cesta 38

Od stolnice samo 3 min. čez trg, Zmajski most, tretja hiša na desno. Ali pa od kolodvoru na levo po prvi ulici do konca Resljeve ceste, tretja hiša

Ljubljana

DNEVNA PRATIKA

Sreda, 26. junija, Katoličani: Janez in Pavel, pravoslavni: 13. junija, Akilina, m.

DEŽURNE LEKARNE

Leustek, Resljeva cesta 1; Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič-Glince, Tržaška cesta 12.

DRAMA

Ob 20. uri: Izdaja pri Novari, Red Sreda.

* Neznani napadalec. V bolnišnico je bil pripeljan 51 letni posestnik Franc Klemenčič iz Sadinje vasi št. 2 v občini Dobrunje. Včeraj ga je neki neznanec napadel na njegovem domu z »dritelcem« voza in ga z njim premlatil, kamor je pač padlo. Ima večje poškodbe po hrbtu, rokah in nogah, njegovo stanje je precej resno.

* Nesreča. Včeraj popoldne je padel v Slomškovi ulici z lestve 57 letni zidar Franc Levec, doma s Studenca 26 pri Mariji Devici v Polju. Zlomil si je desno nogo v stopalu. Prepeljali so ga v javno bolnišnico.

* Tatvine. V odsotnosti domačih se je v soboto popoldne neznanec vtihtopil v nezaklenjeno stanovanje Leopoldine Dimnikove v Mostah, Zaloška c. 48 in ukradel 12 novih ruh (eno z monogramom G. F.), dve kapni z ročnim vezanjem, dolgo duble zlato verižico za narodno nošo z okroglimi členi, 100 dinarjev gotovine, zlato zapestno uro, verižico s ploščatimi členki, 200 dinarjev gotovine in 4 bele servijete. Skupna škoda znaša okrog 1930 dinarjev. — Pretekli teden je v Zgornji Šiški v gostilni pri Birtu neznan moški okrog 30 let star, srednje postave, črnega, okroglega obraza, oblečen v čedno obleko neupravičeno dvignil 256 kg krompirja v vrednosti 256 dinarjev, katerega je imel tam shranjenega Tršan Ivan, posestnik iz Sv. Valburge pri Smledniku. — V nedeljo je ponovi nekdo ukradel iz kurnika na dvorišču v Mostah, Bazoviška ul. 4 Dobrilovič Mariji dve kokoši, vredni 50 dinarjev.

Agitacija za zimo LUTZ

* Tatvina kolesa. V soboto 22. junija popoldne je bilo iz veže banke Slavije v Gosposki ulici ukradeno moško kolo aktivizatorju Kiklju Ernestu, vredno 1000 dinarjev. Kolo je znamke »Viktoria«, nosi tovarniško številko 489.371, črno pleskan, krnilo firme Kavčič je zarjavelo, obroči rjavopleskani s črno črto po sredini, opremljeno s svetiljko na baterijo in evidenčno tablico.

Katero mineralno vodo naj pijem?

Tako vprašanje si stavijo mnogi ljudje pod vplivom raznih oglasov ali druge reklame. Vzemite vedno tisto, ki vam zraven prijetnega okusa nudi tudi največ koristi za Vaš organizem, a to je

ROGAŠKA SLATINA!

Celje

■ Uradni dan Zbornice TOI za Celje in celjsko okolico bo v torek 2. julija ob 8. do 12. ure v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ulica št. 8, pritičje levo.

■ Jugoslovanska gozdovniška liga bo imela svoj občni zbor v Celju šele 11. julija t. l.

■ Jugoslovanska Matica bo imela v četrtek 27. t. m. svoj občni zbor v mali dvorani Narodnega doma. Začetek ob osmih zvečer. Gre za razpust podružnice in ustanovitve podružnice »Branibora«.

Zaradi preselitve trgovine znižane cene KOLBEZEN FRANC, CELJE

■ Nezgoda. Žvipej Anton, 14 let stari sin kočarja v Kokarju, je našel pri kopanju patrono, katero je navdušeno tolkel s kamenom. Patrona je eksplodirala in mu razmesarila obe roki.

■ Naši avtobusi. Včeraj popoldne je mestno avtobusno podjetje priredilo z avtobusom znamke Mercedes Benz I za poskušno vožnjo v Gornji grad. Avtobus je popolnoma prenovljen, ima novo karoserijo in je jako udoben s svojimi 31 sedeži. Vožnja je v lepem vremenu prav uspela. S tem vozom, ki je že bil dva- ali trikrat na Dobrni, je mestna občina izpopolnila svoja vozila.

■ Napad. Delavca Jurija Zavška iz Prožinske vasi so napadli v nedeljo popoldne, ko se je vračal iz Šentjanža domov, fantje z noži, ter so ga po hrbtu in vratu tako zdelali, da je nezavesten obležal. Sedaj se zdravi v bolnišnici.

Sv. Duh na Ostrem vrhu

Binkoštni obmejni tabor pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu je marsikoga prvič opozoril in prepričal o prirodnih lepotah Kobanskega pogorja, ki prav nič ne zaostajajo za onimi, ki jih nudi sosednje Pohorje. Pri tem si je gotovo marsikdo zastavil vprašanje: zakaj so te prirodne krasote tako malo upoštevane in zakaj je Kobansko tako zapostavljeno od turistov? Odgovor na to ni težak: ker za ta lepi obmejni kos slovenske zemlje ni dovolj propagande, ki bi opozarjala na krasne izletne točke.

Ze zgolj iz nacionalnega vidika, kjer velja posebno ob meji načelo, da bo samo gospodarsko dobro utrjena meja, tudi v nacionalnem oziru trdna, je naš severni meji potrebna nujna gospodarska pomoč. Problem je, kako nuditi pomoč?

Eden teh virov bi bil gotovo tujski promet, ki bi se naj uvelil z najzivejšo propagando tako s strani naše Tujske prometne zveze, planinskih društev, naših oblasti in vseh nacionalnih društev. Naša severna meja je tako bogata na krasnih izletnih točkah (Sv. Križ, Kapla, Pan-

kracij, Sv. Duh itd.), da ima za tujski promet vsaj osnovne predpogoje, mnogo pa bi se dalo ustvariti še s primernimi investicijami, ki bi se kmalu rentirale.

Vprašanje odpomoči navedenim krajem na omenjeni način je še toliko nujnejše, ker je znano, da naš sosed preko meje v tem oziru že leta in leta vrši živahno propagando. Obmejni kraji so polni izletnikov, manifestantni pohodi na mejo so pogosti in izvedeni v največjem obsegu. Glavna skrb Avstrije pa je posvečena gospodarski trdnosti obmejnih prebivalcev. Nasprotno pa je naša meja od zaledja nekoliko pozabljena. Sicer se o njej piše in razpravlja, a ostaja navadno vse le pri besedah. V tem oziru so potrebna dejanja, treba je piheti na mejo, med naše ljudi. To je mnogo večjega pomena in večje koristi za utrjevanje nacionalne misli ob naši meji, kakor pa še toliko časopisnih člankov in še toliko nacionalnih društev — daleč stran od meje.

Ena najlepših izletnih točk na Kobanskem je Ostri vrh, kjer kraljuje močnega cerkve Sv. Duha nad široko panoramo, ki sega tja daleč preko nemškega Grada na Koroško, v Slovenske gorice in do sosednjega Pohorja.

Sv. Duh ima vodovod že dobrih 25 let? Spominska plošča na cerkvenem zidu pravi v slovenskem in nemškem jeziku, da so ga zgradili leta 1908. Vodovod je zanimiv, ker so vse naprave zgrajene na vodni pritisk, ki poganja vodo avtomatično 200 metrov visoko.

Binkoštni okrajni tabor je bil za Svetodušane in za široko okolico dogodek, ki ne bo pozabljen kmalu. Ko pa je bilo toliko navdušenja in bratske iskrenosti! To so bili nevsakdanji dogodki: zborna petje, godba na pihala, tamburaši, Sokoli, gledališče na prostem, obdaritev . . .

Temu taboru morajo čim prej slediti še nadaljnji, ker je že binkoštni jasno pokazal in dokazal, da je to za današnje prilike edini primeren način sodelovanja mej z zaledjem in s tem za povezanost in utrditev mej vsaj z nacionalnega vidika.

—o—t. Maribor.

Samo neodvisen tisk je resničen izraz narodove volje in njegovega hotenja! Zato naročajte, širite, sodelujte in inserirajte v lastnem glasilu: »Glas naroda«!

O naši mladini

Razgovor z univ. profesorjem R. Nahtigalom

Današnja mladina je v bistvu zdrava

V zadnjem času smo že ponovno pisali o problemu naše mladine in inteligenčnega naraščanja. Ker se nam pa zde ta vprašanja tako zelo važna in aktualna, smo v tem pogledu sklenili otvoriti anketo ter se zaenkrat obrniti predvsem na predstavnike naše univerze. Danes priobčujemo misli, ki jih je v razgovoru z našim poročevalcem izrekel

dekan filozofske fakultete,
g. univ. prof. dr. Rajko Nahtigal:

»Vprašanje naše mladine je tako obširno, da prav za prav niti ne morem nanj v kratkem razgovoru dobro odgovoriti. Predvsem naj že v začetku svojih izjav ugotovim, da nimam namena mladine kritizirati, saj se nam zori mlajše že od pamtveka razlikujejo od onih starejše generacije. (Problem trenja med »mladimi in starimi« je zelo dobro opisal Turgenjev v svojem romanu »Očetje in sinovi«.) Mladina je pač zmerom bila, je in bo radikalna, saj je radikalnost bistvena črta njenega značaja. Gesla zanjo črpa naravno iz svojega okolja in sodobja. Današnja gospodarska kriza seveda to radikalnost le še povečuje in tako zaostruje nasprotstvo med obema generacijama, obenem pa je tudi vzrok tistega nemirja današnje mladine. Zato naj se torej omejim zgolj na to, da mladino v njenem snovanju opazujem ter jo skušam v njenem hotenju in stremljenju razumeti.

Kar se tiče trditve, ki jih je kaj pogosto čuti, češ da je kvaliteta današnje mlajše generacije neprimerno slabša od prejšnjih, moram ugotoviti, da odteguje dandanes morda v neki meri sport kot cilj — ne sport kot zdravstveno-higijensko sredstvo — mladino od študija. Posledica tega je, da prihaja na univerzo manj pripravljena ter si izbira predmetne skupine svojega študija brez pravega čuta za poklic, kar je zlasti pozneje dobro opaziti pri izpitih. Morda bi celo mogel reči, da je današnja mladina premalo duševno samostojna, kar se zlasti kaže v zapoznelem oblikovanju svetovnega nazora in splošne izobrazbe, ki se ne izvrši že v srednji šoli, marveč šele na univerzi. Pa tudi sicer nudi današnja srednja šola mladini premalo. Iz teh razlogov so tudi povsem neutemeljeni glasovi po odpravi mature, saj je taka preizkušnja, če se pravilno izvaja, povsem na mestu. Odveč bi postala edino v tem primeru, če bi isti profesor imel dijaka skozi vseh osem let v rokah, tako da bi ga dobrodu spoznal, kar je pa pri današnjih masah srednješolcev povsem izključeno. Prav

bi pa bilo, da bi se pri nas, kakor je že ponekod, uvedli še posebni tečaji za poznejše izpopolnjevanje na univerzi.

V pogledu univerzitetnega študija samega moram reči, da so vsaj na filozofski fakulteti izpitni načrti dokaj nesrečno sestavljeni. Razdeljeni so na skupine A, B in C, vendar pa v takem razmerju in razdobjih, da ponavadi še tako marljivim slušateljem končno zmanjka časa. Naša fakulteta je sicer v tem oziru že davno izdelala nekakšne popravke, ki jih je predložila ministrstvu, vendar doslej še ni zadeva rešena. Na drugi strani pa grešijo precej tudi slušatelji sami. Tako študira pretežna večina slavistov literarno zgodovino in manj filologijo in gramatiko, zaradi česar smatram, da ne morejo biti prav usposobljeni za poučevanje na srednji šoli.

O vprašanju nadprodukcije našega inteligenčnega naraščanja mislim, da pri nas še ni aktualno, kar bi moglo postati le, če bi se inteligenca gomilila izključno po večjih centrih, mesto da bi se sorazmerno porazdelila po vsej državi. Danes pa vlada pri nas, zlasti po južnih krajih, še precejšnje pomanjkanje inteligenca. Kar se pa tiče nastavitve diplomiranih filozofov, so dosedaj nanjo, kolikor vem, res morali iz budžetnih razlogov precej časa čakati, vendar pa jih je bilo v poslednjih mesecih menda vendarle precej nastavljenih.

Na vaše vprašanje, kaj mislim glede na izredno velik odstotek slušateljcev na filozofski fakulteti, moram reči, da po svoji sodbi ne smatram ženskih moči za primerne, da bi poučevale v višjih razredih (moških seveda). Sam sem si namreč v svojstvu ministrskega odposlanca ogledal že mnogo naših srednješolskih zavodov, a nisem mogel nikjer ugotoviti, da bi ženske moči imele v višjih razredih kakih pravih ali celo posebnih uspehov. Mislim, da bi morale diplomirane filozofke najti kako drugo možnost udejstvovanja.

V splošnem pa gledam na bodočnost naše mladine zelo optimistično. Zavedam se sicer, da ni še vse tako dobro in prav, kakor bi morda moralo biti in da bo v tem oziru potreba še precej potrpljenja, vendar pa vidim, da je naša današnja mladina v svojem bistvu le zdrava. Akcija za prepotrebno univerzitetno biblioteko bo rodila uspeh v največji meri po zaslugi naših mladih akademikov, ki so sami uvideli in občutili njeno nujno potrebo in so se z vsem idealizmom zavzeli za čimprejšnjo rešitev tega vprašanja. Končno bo gotovo znala uresničiti vse upe, ki jih mi vsi stavljamo vanjo.

Učitelji v novomeškem srezu so zborovali

JUU sresko društvo v Novem mestu je imelo v torek 18. junija svoje zborovanje, katerega se je udeležilo 42 članov. Predsednik se je po zdravju zborovalcev spominjal umrle tov. Čuček-Kublerjeve iz Mirne peči. Prečital je okrognico sekcije JUU v Ljubljani, v kateri ta izjavlja, da je okroglica s podpisom sekcije, ki je pred petomajskimi volitvami pozivljala učiteljsko, da odda svoje glasove za kandidata K. Š., potvorba in mistifikacija. Predlog o pravnem konzultantu je bil odklonjen, učiteljsvo pa pozvano, da v čim večjem številu pristopi k ustanovi »Učiteljski dom« in da pridobi čim več naročnikov na »Mladinsko matico«.

Za delegata v banovinsko skupščino sta bila izvoljena gg. Marinič in Kiferle, za glavno skupščino pa g. Menard in Marinič.

Poročilo o sklepih posameznih odsekov je navajalo, da je skrajšanje učne ure na 45 minut v podeželju slabo in kvarno. Ker je bil sklep o sodelovanju učiteljskega s sreskim kmeljskim referentom nekoliko nejasen, je bilo g. Žukovu naročeno, da stopi s sreskim kmeljem, referentom v zvezi in se z njim dogovori o predavanjih itd. Ga. Sušnikova pa je pozvala učiteljske, da se udeležijo posebej za nje prirejenega tečaja koncem avgusta. Po blagajniškem poročilu, ki izkazuje zaradi nerednega plačevanja nekaterih članov skoro 500 Din zaostankov na članarini, je g. nadzornik Vizjak dal smernice za pouk na narodnih šolah.

Z željo, da bi se sklepi učiteljskih konferenc, ki so plod nesebičnega stremljenja po izboljšanju izobrazbe in vzgoje na deželi, bolj upoštevali in da bi se z izdajo jasnih zakonov in pravilnikov poenostavila administracija, je bilo zborovanje zaključeno.

Ob zaključku gremijalne trgovske nadaljevalne šole

Ljubljana, 25. junija.

Kakor druga leta, je bilo tudi danes zaključeno šolsko leto na Trgovski nadaljevalni šoli Združenja trgovcev s prav učinkovito malo svečanostjo, se absolventje III. letnika poslavljajo od nje in stopajo v življenje kot mladi trgovci, oziroma njih pomočniki. V veliki dvorani Trgovskega doma pred sliko Jugoslavije je sedelo nad 200 učenec in učencev vseh treh letnikov. Naj bi vsi čez leta in leta zastopali pravice in koristi trgovskega stanu ne prav teh stolih kot samostojni in zadovoljni trgovci!

Vodja šole nadzornik g. Grum je poudarjal,

da zaključujejo 26. leto, odkar je šola v slovenskih rokah. Z izbranimi besedami je pozdravil predsednika šolskega odbora g. Smrkolja in člana odbora g. Fabianija in g. Verbiča, ki z ljubeznijo posvečajo svojo največjo skrb vzgoji in strokovni izpopolnitvi trgovskega naraščanja in prav zaradi te ljubezni že v 6 let postrtovalno delajo v odboru.

Predsednik g. Smrkolj je mladino v daljšem govoru opozarjal, da izpričevala tudi pričajo, kako se trgovski naraščaj zaveda resnosti svojega poklica. Ni predmeta, ki bi ga lahko zamemarjali, saj je trgovski stan tak, da se je treba učiti neprestano do starih dni. Gremijalna šola je dobrotnica trgovske mladine, ker ji pomaga, da ji bo borba v življenju lažja. Tisti, ki zapuščajo šolo kot trgovski sodelniki, naj se pa drže preizkušenejega starega gesla ljubljanskega in slovenskega trgovstva: Pridnost, zvestoba, energija, dobra volja in poštenost! Nagrade, ki jih dobe najboljši, naj jim bodo za odlikovanje, drugim pa v spodbudo k še večjemu veselju za delo in izpopolnitev!

Predsednik je razdelil za nagrade krasne knjige s posvetili. S temi darili so bili odlikovani: Keršič Leon iz I. a razreda, Klopčič Valentina iz II. b razreda, Aljančič Ernest iz III. a razreda, Dolšina Slavka iz III. c razreda in Čebulj Ivana iz III. b razreda. Vsakemu odlikovancu so funkcionarji res prijateljsko in očetovsko čestitali, da je bila ginjena vsa dvorana.

Absolvent g. Aljančič Ernest se je z možato besedo v imenu mladine zahvalil šoli, predsedniku šolskega odbora, šolskemu vodji in učiteljskemu zboru za vse očetovske žrtve z zagotovilo, da bodo nauke izkoristili na najboljši način in vedno nosili hvaležnost v srečo svojih dobrotnikov, še posebej zahtevalo pa izrekaajo absolventje, ki stopajo v življenje.

Svečanost je zaključila državna himna, nato so pa učence izvedele, da popotujejo 12. julija, a učenci, da grede že 4. julija za štiri dni v Split, da spoznajo morje, to brezmejno cesto trgovskega razmaha.

Promet in higijena zahtevata nov živilski trg in tržnico v Mariboru

Maribor, 25. junija.

Vprašanje, ki se že dolgo rešuje in še do danes ni rešeno, je vprašanje mariborskega živilskega trga in tržnice. Živilski trg je danes n' azelo neprimerno mestu, ker glavni trg z ogromnim prometom niti po prostoru, še manj pa zaradi higijene ne odgovarja potrebam našega mesta. V tem oziru so mnoga, tudi manjša mesta, že daleč pred nami. Mariborski živilski

trg in pomanjkanje tržnice priča, da je vsa aktivnost in preudarnost odločilnih oseb na občini površna.

Sedanja namestitve živilskega trga na Glavnem trgu ni primerna. Ob tržnih dnehi, ki sta v sredo in soboto, se zbere na trgu veliko prodajalcev in kupcev, da nastaja velika gneča. Med vpitjem in prerivanjem trobijo še avtomobili, drdrazo vozovi in le previdnosti počev in voznikov je pripisati, da doslej ni bilo večjih prometnih nesreč. Ker je že škropljenje ulic in trgov s strani občine prišlo pri Mariborčanih v hudomušen pregovor, dvigajo vozila oblake prahu, ki se nato seseda na mesarskih stojnicah, na zelenjavi, mleku, maslu itd. Ker občina nima dovolj stojnic za prodajalce z dežele, razloži jo isti blago kar po tleh, ali v prah ali pa v blato, to je končno vseeno. Kako je pa to v skladu s higijeno?

Živilski trg mora nujno na primernejši prostor. To zahtevajo že prometni oziri, še bolj pa higijenski. Občina naj se spomni predvsem nove tržnice. Mariborski davkoplačevalci ji bomo za to hvaležni!

Ce odpotujete na podeželje, v hribe, na morje, sploh na počitnice, pišite nam in list Vam bomo dostavljali na kakršenkoli naslov v naši državi.

Pišite: Uprava „Glas naroda“ Gajeva 1

Velika izbira svile

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc Pri „SKOFU“ Ljubljana

Novo mesto

Matura na drž. realni gimnaziji pod predsedstvom univ. prof. dr. Jovana Hladžija je pokazala naslednji uspeh: Od 31 kandidatov in kandidatkin jih je napravilo izpit 19, popravni izpit polaga čez dva meseca 5, na leto dni pa je bilo odklonjenih 7 kandidatov oz. kandidatkin. S prav dobrim ali dobrim spehom so končali: Ahlfeld Ingeborg, Bizjak Danica, Borštnar Jože, Brulje Franc, Erpič Franc, Grgič Hermina, Horvat Josip, Jug Albin, Juvan Pero, Kapš Stanko, Kopac Ivo, Lannut Branimir, Mervič Branko, Morelj Marijan, Pire Stanko, Pirkovič Franc, Torcar Radoslav, Vasič Jovo, Skalický Ljudmila. Ustnega polaganja izpita je bil oproščen Horvat Josip, doma iz Slovenske krajine. Poudariti je treba, da je letošnji rezultat v primeri z zadnjimi leti mnogo boljši.

Težja nesreča se je pripetila v nedeljo popoldne na križišču cest v Kandijo. Sokol, so se ravno biral, da odidejo k privreditvi topliškega Sokola, ko je z mosta privozil motoklist, skoro istočasno pa po kandijskem klancu proti mestu drugi, katerega zaradi ropota prvega ni bilo čuti, zato se je slednji znašel sredi ljudi in je podrl na tla hčerko prof. Stanečja, ki je pri padcu dobila precejšnje poškodbe in je močno krvavela iz ust in ušes. Takojšnja zdravniška pomoč je bila pri roki, mala poneščenka pa se nahaja v domači oskrbi.

O detomorilki, ki je svojega otroka položila v zaboj in ga spustila po Krki, še vedno ni sledu, čeprav orožniki vestno poizvedujejo po bližnji in daljni okolici.

Slov. Bistrica

10letnica meščanske šole. V soboto zvečer in nedeljo popoldne smo proslavili desetletnico obstoja meščanske šole. V soboto zvečer je bila v sokolski dvorani uspela svečana akademija. V nedeljo popoldne pa je bilo odkritje spominke plošče blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v vestibulu meščanske šole ob navzočnosti oficirskega zbora z g. komandantom Borotom na čelu, zastopnikov mestne občine, uradov, javnih ustanov in številnega občinstva. Govoril je mestni župan g. dr. Pučnik in odkril spominsko ploščo, mladinski zbor pa je odpel državno himno. Ravnatelj g. Risman je sprejel ploščo v svoje varstvo. Nato smo si ogledali šolsko razstavo. Ravnatelj g. Rismanu in učiteljskemu zboru čestitamo glede razstave in želimo, da še nadalje vztraja na začetni poti.

Litija

Sokolska proslava. Naše društvo proslavi Vidov dan s telovadno akademijo, ki bo 27. t. m. ob pol 21 v Sokolskem domu. Proslava bo obenem obletnica našega sokolskega zednjaja. Na tej akademiji hoče naše članstvo pokazati, kaj se more doseči z vztrajnim in nesebičnim delom. Bratje in sestre, ki ne sodelujete, pridite vsi, da s svojo udeležbo dokažete, da cenite naše delo in veličino vzvišeno sokolske misli! Vabimo tudi ostalo občinstvo!

Dne 7. 7. pa ima naše društvo svoj letni javni nastop na sportnem igrišču.

Člani nove vlade med novinarji

Dr. Anton Korošec

Mehmed Spaho.

Šeftija Behmen.

„Slovenčev“ opomin

Na naslov raznih političnih čvekačev, kakor jih imenuje »Slovenec«, ki imajo ob vseh večjih političnih dogodkih svoja posebna politična navdajenja in ki skušajo paradiirati s svojimi informacijami iz najbolj »informiranega vira« je napisal včerajšnji »Slovenec« prav krepko pojasnilo, v katerem med drugim pravi: Ti politični čvekači so ljudje senzacija, ki se ob prvi burji poskrijejo, ki pa kljub temu zelo radi pripovedujejo o svojih »žrtvah«. Da to svoje govorjenje bolj podkrepe vale na nasprotnika najhujše kamenje in če bi šlo po njihovem bi kar vsem posekali glave. »Priznajmo si, da takšnih tipov ne manjka niti v naših vrstah,« pravi »Slovenec«. Ti ljudje kljub vsem izkušnjam še ne vedo, da je politični nasprotnik neprekosljiv mooster v prisluškovanju in da vsako še gorko besedo servira primerno popoprano naprej. Bolni izrodki kavarniških in oštarijskih veleumov se potem posplošijo če le mogoče kot protidržavni in veleizdajalski bavbav. Zato opozarja »Slovenec« vse svoje resne ljudi, da takoj spočetka zavežejo temu klepetuljam jezik, ker vsi ti ljudje so stvarnemu delu le v balast in bi mogli s svojo gobezdavostjo in neumnostjo preprečiti še tako dobro mišljeno akcijo.

»Slovenčev« opozorilo je v resnici na mestu, ker ni že več zabavno, kako tudi najmanjši ljudje razkrivajo ob spremembi vlade svoja sadistična nagnjenja. Kar sekali bi glave vse vprek. Reči bi že bil čas, da bi se naši ljudje navadili presojati vsako novo politično situacijo hladno in objektivno, ker nikomur ne bo in ne more biti v prid, kadar bi vplivali na politični razvoj instinkti majhnih ljudi, mesto da bi odločevali tehtni preudarki razboritih mož.

Odmevi

Pod naslovom »Tragična statistika 1934« čitamo v »Prager Presse«: Statistika petdesetih glavnih držav sveta nam pove, da je v letu 1934 umrlo 2.400.000 ljudi na pomankanju hrane in da je v istem letu 1.200.000 ljudi izvršilo samomor zaradi lakote. V istem razdobju pa je bilo zaradi padca cen uničenih: 267.000 vagonov žita, 258 milijonov kg sladkorja, 26 milijonov kg riža in 25 milijonov kg govejega mesa. Stevilke, ki dajo misliti.

V tej zvezi zasluži pozornost uvodnik budimpeštanskega lista »Pester Lloyd«, ki se dotika problema samomorov na Madjarskem in piše med drugim: »Dnevno časopisje poroča, da je doseglo število samomorov v Budimpešti v eni sami noči 28. To večanje samomorov obrača našo pozornost na problem, ki zadobiva v našem socialnem življenju vedno večji in žalostnejši pomen. Med tem, ko je pri nas v l. 1925. odpadlo na milijon prebivalcev 294 samomorov (že ta številka pomenja velik povisek napram predvojnemu času), je to število v l. 1934. že poskočilo na 330. Okrog 6.000 Madjarov si torej v enem samem letu vzame življenje. Skoro v polovici teh primerov nastopi smrt: to pa pomenja, da je postal samomor eden izmed najobčajnejših smrtnih vzrokov, saj z okrog 300 primeri ne ostaja mnogo za tuberkulozo, ki zahteva letno 4000 žrtev. To vprašanje mora obrniti javno pozornost naše: saj se o mnogih manj važnih problemih stalno in živo razpravlja v naši družbi. Ze iz samih števk vidimo, da postaja samomor eno izmed najbolj perečih vprašanj Madjarske.«

O notranjepolitičnih prilikah na Madjarskem je, kakor piše list »Magyarság«, grof Széchenyi izjavil: »Ko je bila se monarhija, se je kralj ob vsaki politični krizi posvetoval z vsemi strankami. V današnji Ogrski se kaj takega ne pripeti več. Zato pa so volitve na Madjarskem tako nasilne, da jih sploh ni mogoče z nobenimi primerjati. Na Madjarskem ni več nobenega parlamentarnega življenja, marveč samo še diktatura, ki si je nadela parlamentarno obliko.«

O kulturnem boju v Nemčiji je pred kratkim na uvodnem mestu pisal londonski list »Times«, ki opozarja na naraščanje poganških običajev in navad v najširših plasteh nemškega naroda in poudarja v tej zvezi: »Ti protikršćanski izpadi utegnejo postati še resna ovira vsakega pravega sporazuma med Nemčijo in Anglijo. Iztrebljenje krščanstva ne more več biti samo notranja zadeva Nemčije. Ta boj povzroča že resne skrbi in se upira vsem onim ljudem v tujini, ki so pristali verske svobode in svobodnega izraza mnenja.« Pripominjamo samo to, da se je »Times« izmed vseh angleških listov najbolj zavzemal za sporazum z Nemčijo...

Pod naslovom »Velemožgani in rasna teorija« piše prof. N. Bušmak in v moskovskem listu »Literaturnyj suvremennik« med drugim: »Z resnično znanostjo nima seveda rasna teorija nič skupnega. Vendar ne predstavlja samo nedolžne mistifikacije. Ni zgolj slučaj, če je ta teorija postala uradno prepričanje nemškega nacionalnega socializma in nadvse priljubljen argument za dokaz nujnosti nadaljnjih osvojitvev na Vzhodu. Izrabljajo jo za to, da bi nezadovoljnost mas usmerili v kanal nacionalnega sovraštva. V zgodovini človeštva bo ostala kot sramoten dokument strahovanja.«

O vlogi Francije v italijansko-abesinskem sporu razpravlja v »La Tribune des Nations« bivši varuh pečata in sedanji francoski senator Henry Lémery, ki pravi med drugim: »Italija je obdana od cele vrste svetovalecev, ki ji priporočajo zmernost in poskušajo z moralnim pritiskom na njeno voljo; po tej poti pa samo se vzbude njeno preveliko občutljivost, požiye v njej duh nasprotovanja in jo tako še bolj utrjuje v misli, da ji njena skrb za prestiž in uveljavljena suverena neodvisnost naravnost vsiljujeta prav tiste reakcije, ki bi se jim drugi hoteli izogniti. Precej zgošč ton angleškega časopisja in alarmiranost našega prav gotovo niso primerna sredstva za vplivanje na umerjenost tako občutljivega naroda, kakor je italijanski, ki takoj reagira na najmanjše izpade proti legitimnemu čustvovanju o svoji moči, o svoji zrelosti in o mestu, ki mu pripada v svetu. — Francija pa je kot nalašč v položaju, da zamore vplivati z objektivno umerjenostjo. Italijansko prijateljstvo ji je posebno dragoceno; je pa obenem v najboljših odnosih tudi z Abesinijo, katere napori in mlada energija sta ji simpatični. Noben egoističen interes ne kvari njene sodbe (?). Edini njen smoter more biti samo služba miru, utrditev varnostne vloge, ki pripada DN, in končno skupno dobro obeh spornih strank, katerih nesporazum mora samo obzaložiti. Ali ni naravna vloga skupnega prijatelja samo v tem, da dela na razčiščenju nesporazumov in propomore h koristnemu delu za pomirjenje?«

Ob zadnjem Macdonaldovem odstopu so se na Angleškem spomnili besed nekdanjega ministrskega predsednika Roberta Peela, ki je, prav tako kakor Macdonald, odstopil šele po dolgem, nepretrganem predsednikovanju (1811—1816). Peel je tedaj rekel: »Srečen sem, da je končano. Nemogoče je biti na Angleškem prvi minister skozi 5 let, ne da bi človek ne čutil strašne utrujenosti. Če bi ne bil vsako noč krvavel iz nosa, ne bi bil mogel vzdržati.« — Tudi v Macdonaldu pravijo, da je po šestih letih premierstva fizično popolnoma izčrpan.

Sport

Jugoslavija — prvak Balkana

Jugoslavija : Bolgarija 3:3 (2:2)

Kljub vsem zaprekom si je Jugoslavija tudi letos priborila naslov nogometnega prvaka Balkana. Da so dosegli naši reprezentativci napram Bolgarom samo neodločen rezultat, je predvsem pripisati dejstvu, da so morali odigrati že tretjo tekmo v dežju in blatu, kar ni ostalo brez upliva na njihovo igro. Čeprav je bil delovni dan, se je zbralo na igrišču »Junaka« 20.000 gledalcev, ki so vehementno »drukali« za zmago Bolgarije.

Ze v drugi minuti igre doseže Gajer iz kakih 20 m z nizkim strelom vodstvo za Jugoslavijo. Bolgari se z vsemi sredstvi trudijo, da bi izenačili in v 13. minuti se jim res posreči doseči gol, ki pa je bil radi čiste offside-pozicije razveljavljen. V 18. minuti pritegne Marjanović nase tri bolgarske igralce, poda Živkoviću, ta pa poda prostostoječemu Vujadinoviću, ki po- viša na

2:0 za Jugoslavijo

Publika sprejme ta naš uspeh s popolnim molkom. Naši so sedaj v popolni premoči. V 25. minuti pa Lechner, ki je bil v tej tekmi neobičajno slab, slabo krije desno bolgarsko krilo, ki vodi do gola, po- da v sredino in tako zabije Lozanov prvi gol za Bolgarijo. Publika besni od navdušenja in silno podžiga svoje reprezentante. Dve minuti za tem izenači — zopet po krivdi Lechnerja — Angelov. Sedaj so naši kot popreje Bolgari čisto nemočni, vendar se rezultat do odmora ne menja.

Drugi polčas.

Bolgari takoj vehementno napadajo, toda Glaser večkrat odlično intervenira. Igra postaja vedno bolj ostra. V 22. minuti prodre levo bolgarsko krilo, centrira in Lozanov zabije z glavo

3:2 za Bolgarijo.

Bolgari se sedaj potegnejo v obrambo, da bi držali rezultat. To izkoristijo naši in energično napadajo. Tako končno v 33. minuti, po lepi kombinaciji notranjega tria, poda Marjanović Vujadinoviću, ta naredi še par korakov in izenači iz daljave 8 metrov. 3:3. Po tem голу se naši omejujejo na obrambo. Bolgari so sicer dosegli v 37. minuti še burno pozdravljen četrti gol, ki pa ga sodnik zaradi očitnega offside ne prizna. Še v zadnjih minutah uspešno odbija Glaser, in nato konec. Sodil je Grk Hagiopulos.

Grčija : Romunija 2:2 (2:2).

Skoraj istočasno z glavno tekmo je bila odigrana na igrišču »Levskega« pred 8000 gledalci, tekma za tretje in četrto mesto balkanskega prvenstva. Grki so presenetili s svojo dobro igro in ni dosti manjkalo, da

niso odšli Romuni poraženi z igrišča. Kljub temu, pa so zaradi boljše goldifference zasedli malo uvaževani Grki tretje mesto, dočim so padli Romuni, sprva favoriti, na zadnje mesto.

Končno stanje tekmovalja je naslednje:

1. Jugoslavija	3	2	1	0	11:4	5	(1)
2. Bolgarska	3	2	1	0	12:5	5	(1)
3. Grčija	3	0	1	2	5:13	1	(5)
4. Romunija	3	0	1	2	2:8	1	(5)

Table-tenis

V torek 18. t. m. je bila v Zagrebu izredna skupščina Jugoslovanskega table-tenis saveza. Na dnevnem redu so bile same volitve novega upravnega odbora, čigar naloga bo izvesti svetovno prvenstvo v table-tenisu l. 1936. v Zagrebu. Na skupščini je bilo zastopanih 13 klubov iz vseh delov države. Otvoritveni nagovor je imel posle- vodeči podpredsednik g. Weiller, ki je uvo- doma pozdravil zastopnike oblasti ter klubov in razložil pomen te skupščine. Takoj nato je bil izvoljen verifikacijski odbor, ki je po pregledu polnomočij ugotovil, da ima glasovalno pravico vseh 13 zastopanih klubov. Predlagana je bila samo ena lista, ki je bila izvoljena z 12:1. — Novi upravni odbor tvorijo naslednji gospodje: predsednik dr. Gostiša, podpredsedniki: dr. Stepanović, dr. Bajec (Ljubljana), dr. Deutch, tajnika Kalda, Bjelen, blagajnik Dembič, savezni kapetan Mogan, odborniki Weiller, Zornada (Ljubljana), Heger, Kratky, Nagy (Ljubljana), Jovanović (Pančevo), nadzorni odbor: Mlinarič, Hulič, Bran.

Novo upravo tvorijo ljudje odličnih organizatorskih sposobnosti, kar nam daje upanje, da bodo uspešno dovršili težko nalogo organizirati svetovno prvenstvo.

Kratke sportne vesti

Nemški nogometni prvak je postal Schalke 04 z zmago 6:4 nad VfB Stuttgart. Tekma je bila v Kölnu — gledalcev 74.000.

Bilo je »samok 2.01 metra«. Vse svetovno časopisje je registriralo novi svetovni rekord v višino, ki naj bi ga postavil Japonec Tanaka z 2.10 metra. Bila pa samo pomota v telegrafski predaji in — senzacije je konec.

Gisela Mauermayer je popravila v Münchenu svoj nedavno doseženi svetovni rek. v metu diska na 45.53 metra.

Belgijec Pierre Charles je zmagal v Berlinu nad Nemcem Howerjem in s tem obdržal evropsko mojstrstvo v težki kategoriji boksa.

Danska je zmagala v Kopenhagnu nad nogometno reprezentanco Norveške z 1:0.

V Lausannu je zmagala Italija v sablaških tekmah za prvenstvo Evrope. Druga je Francija, Jugoslavija pa se je placirala na 8. mestu.

Sokolstvo

Tekme Sokolske župe Novo mesto

Ob priliki proslave srebrnega jubileja novomeške Sokolske župe so bile tudi župne tekme, ki so dale naslednje uspehe: člani: nižji oddelek: 1. skupina: 1. vrsta Novo mesto od 4800 točk 3903 točk, 2. Trebnje, 3. St. Janž, posamezniki: 1. Stepišnik Jože, Novo mesto od 800 točk 699, 2. Torkar Mirko, Novo mesto, 3. Adam Karel, Novo mesto. 11. skupina: 1. vrsta St. Jernej od 3600 točk 2996 in 4 posamezniki iz St. Lovrenea, posamezniki: 1. Vale Maks od 600 točk 553, 2. Blatnik Stanko, 3. Krhin Alojzij, vsi iz Sent Jerneja. Članice: 1. vrsta Novo mesto od 4200

točk 3855, 2. St. Janž, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od 600 točk 569, 2. Martin Anda, 3. Košir Dani, vse iz Novega mesta, nižji oddelek: 1. vrsta St. Janž od 3600 točk 3323, 2. Novo mesto, 3. Mokronog, posameznice: 1. Pire Anica od 700 točk 680, 2. Kronegger Lojzka, 3. Not Tončka, vse iz Novega mesta. Moški naraščaj: nižji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 4200 točk 3715, Mokronog 4 posamezniki. Žuženberk 1 posameznik, posamezniki nižjega oddelka: 1. Vukšinič Drago od 700 točk 668, 2. Kolenc Riko, 3. Hočvar Silvo, vsi iz Novega mesta. Ženski naraščaj: višji oddelek: 1. vrsta Novo mesto od 3600 točk 3200, posameznice: 1. Rozman Stefi od

Izvoz našega lesa v Italijo

Izvoz našega lesa je postal, kakor poročajo iz Šibenika, znatno živahniji. S skladišča »šipada« se vkrvaca les na parnike v zelo pospešenem tempu. Tekom zadnjih dvajsetih dni se je izvozilo okroglo 450 tisoč mtc. lesa, torej mnogo več, kakor v prejšnjih treh mesecih skupaj. Ves zaliv je poln brodov in so nekateri parniki zasidrani zaradi pomanjkanja prostora pred pristaniščem, kjer čakajo, da pridejo na vrsto. Pri vkrčevanju lesa je zaposlenih preko 200 delavcev, ki delajo noč in dan. Ves les gre v Italijo, odnosno njene afriške kolonije Somalijo in Eritrejo. Računa se, da bo izvoz lesa ta mesec dosegel rekord, ker prihajajo poleg že dobljenih naročil vsak dan nova naročila na les s čim krajšim dobavnim rokom.

Kljub temu pa strokovnjaki položaja na našem lesnem tržišču, posebno pa položaja naše lesne industrije, ne presojajo preveč optimistično. Tako je bivši minister in generalni ravnatelj »šipada« dr. Ulmanskij izjavil te dni: »Italijanska akcija v Abesiniji je povzročila fluktuacijo na našem lesnem trgu. Italijanski trg se ravna večinoma po potrebah operacij v Abesiniji. Lesne zaloge, ki smo jih imeli, je izžrpala povečana italijanska potreba. Lesna industrija pa s to fluktuacijo na

italijanskem trgu ne more biti zadovoljna, ker zaradi trenutno povišanih potreb Italije naša industrija ne bo imela kakih posebnih koristi, čeprav izvoz lesa iz naših krajev narašča. Lesna industrija osnavlja svoje delovanje na stalno delo in kalkulira na daljšo dobo dela in prodaje. Tako pa je zaradi italijanske akcije v Abesiniji moten lesni trg v sami Italiji in možnost plasiranja lesnih izdelkov na tem trgu je zmanjšana za 25 do 30%. Bati se je, da bo to stanje trajalo dalj časa. Če se bo ta bojazen uresničila, bo naša lesna industrija zaradi spora Italije z Abesinijo oškodovana, ker Italija je glavni kupec za naš les.

Poleg tega je izvoz našega lesa otežkočen tudi po stanju lire. Padeč lire za 2 do 5% ne pomeni za nas samo velike izgube, temveč tudi večji riziko, ker se plačila zavlečejo navadno za dalj časa.

Tudi italijanska uredba, da je treba za nakazilo lir poleg dovoljenja pristojne Banke d'Italia še izvedba preko Istituta per i cambi col estero, znatno zavlačuje nakazovanje iz Italije, kar poostrejuje še uredba, da se morajo vse valutne transakcije izvršiti v Italiji. Poleg tega pa se je uvedla, kakor smo že poročali pred nekaj dnevi, še 3% carina na vse blago, za katerega je potrebno uvozno dovoljenje.

Zahteve obrtnikov

Prošlo sredo je bila plenarna seja beograjske obrtniške zbornice. Iz sprejete resolucije posnemamo sledeče zahteve obrtnikov, ki se, kakor smo informirani, krijejo tudi z zahtevami naših obrtnikov. Zahteve so te-le:

Obrtnike naj se zaščiti pred njihovimi upniki, kakor so to že predlagale razne obrtne zbornice. Cimperje naj se sprejme zakon o nelegalnem poslovanju. Potom administrativskih ukrepov naj se onemogoči krošnjarenje. Delo v režiji državnih ustanov in samoupravnih teles naj se zniža na najnižjo mero, posebno pa naj se onemogoči izigravanje pri licitacijah. Omeji naj se število industrijskih podajalen. Izmenja naj se uredba o kartelih tako, da se bo onemogočilo njihovo škodljivo delovanje. Dohodki državne razredne loterije naj se v celoti porabljajo

v korist obrta in domače obrti, ne pa, da se z njim podpira, kakor doslej, tudi zavod za podporo zunanje trgovine, oddelek za turizmo, strokovno šolstvo itd. Minister trgovine naj v najkrajšem času izda uredbu o socialnem zavarovanju obrtnikov v smislu določil § 384. zakona o delavcih. S pravilno uporabo zakona o delavcih naj se delo obrtnih delavcev industrijskih podjetij omeji na neobhodno potrebo za njihovo poslovanje in za izdelovanje njihovih produktov, vse ostalo delo pa naj se jim prepove. Minister financ naj odredi, da se čim prej od države plača zaostanek državnega deleža v glavnico Obrtne banke kraljevine Jugoslavije, da se ne ta način omogoči cenejši kredit obrtnikom.

Gospodarske vesti

Razmerje med insolvenčami in stanjem gospodarske krize. Število sodnih poravnav stalno pada in povrniče opazovalec bi iz tega sklepal, da so se pričele splošne gospodarske razmere pri nas boljše. Temu pa ni tako. Zadevna statistika Jugoslavije kaže tele številke: 1. 1929. je bilo 1063 konkurzov, 1. 1930. sodnih poravnav 185, konk. 608, skupaj 793, 1. 1931. sod. por. 829, konk. 534, skupaj 1363, 1. 1932. sod. por. 1137, konk. 726, skupaj 1863, 1. 1933. sod. por. 191, konk. 271, skupaj 462, 1. 1934. sodnih poravnav 346, konkurzov 237, skupaj 583. Iz teh številk izhaja, da so bile insolvence v prvih letih krize zelo številne, pa se lahko mirno trdi, da je mnogo dolžnikov prijavilo insolvenco v času, ko so bili še aktivni. Pri tem jih je vodilo upanje, da bodo pri tem zaslužili. Danes pa je skoro 100% insolvenec znak resnične plačilne nezmožnosti, posledica krize. Premotrimo torej statistiko insolvenec in preizkusimo, kdaj da so bile gospodarske razmere boljše, ali pri večjem ali manjšem številu insolvenec. Videli bomo — čeprav izgleda to na prvi pogled neverjetno — da so bile razmere boljše takrat, ko je bilo mnogo insolvenec. To je tudi razumljivo. Zaradi krize se je število upnikov zmanjšalo in še ti, ki dajejo danes blago na up, so pri kreditiranju zelo oprezní, kar zavira in deloma celo onemogočuje trgovino. Tovarnarji in veletrgovci sicer na ta način nimajo velikih ali trgovci nobenih izgub, toda splošno stanje trgovine je tako, da celo gospodarsko življenje izgublja mnogo več, nego takrat, ko kaže visoko število insolvenec živahno gospodarsko gibanje.

Znižanje salda v kliringu z Nemčijo in Italijo. Aktivni saldo jugoslovanskega kliringa z Nemčijo, ki je znašal že več tednov nekaj izpod 300 milj. in ki je dosegel svoj višek v prvi polovici junija s 303 milj., se je znižal, kakor javlja Nar. banka, dne 19. t. m. za 16 mil. na 287 mil. To nazadovanje je očividno v zvezi s tem, da je Nar. banka z dnem 15. t. m. ukinila ugodnosti, ki jih je skoro dva meseca nudila našim uvoznikom nemškega blaga, ki so mogli polovico fakturne vsote plačati v kliringu, kar je bilo za 8% nižji. Ko je Nar. banka objavila, da ne bo nudila več te ugodnosti, so se morali naši uvozniki nemškega blaga požuriti, da do 15. junija izvrše svoja vplačila v kliring. Sedaj je treba čakati na izplačilo okroglo pet mesecev.

Naš saldo v kliringu z Italijo je znašal 19. t. m. 51.1 mil. v našo korist. Na izplačilo je treba čakati približno en mesec. Ostali kliringi ne kažejo salda v našo korist.

Produkcija premoga v Dravski banovini. Produkcija premoga v Drav. banovini je znašala v prvih štirih mesecih tega leta 405.002 toni napram 415.812 tonam v istem razdobju lanskega leta. Prodalo pa se je premoga 360.900 ton napram 376.455 tonam v istem času lani. Meseca aprila je bilo zaposlenih v slovenskih premogokopih 5599 rudarjev, to je za 45 manj nego v marcu in za 380 manj kakor v januarju. Napram aprilu lanskega leta se je znižalo število rudarjev za 309 rudarjev. Delavstvu je bilo izplačanih v mesecu aprilu 4.793.000 napram 4.765.000 Din lanskega leta.

Trgovinska pogodba med Švedsko in Italijo. V Stockholmu so podpisali novo trgovinsko pogodbo med Švedsko in Italijo. Ob enem s to pogodbo je bil sprejet tudi nov sporazum o kliringu. Nove pogodbe stopijo v veljavo 1. julija.

Francoska trgovinska delegacija se je vrnila iz Berlina. Da omogočijo nadaljevanje pogajanj, so podaljšali sporazum o klirinškem prometu, ki poteče 30. junija, za dva tedna, torej do 15. julija t. l.

Za mednarodno gospodarsko sodelovanje. Na kongresu mednarodne trgovinske zbornice, ki se je včeraj začel v Parizu, je predsednik mednar. trg. zbornice René Fliesingen predložil kongresu obsežno poročilo o gospodarstvu leta 1935. V svojem govoru je med drugim podčrtal velikansko razliko med političnim gospodarstvom pred dvema letoma za prvega kongresa in sedaj. Vse države skušajo povečati svoj izvoz, zapirajo pa se proti uvozu. Sedanja položaja je hujši kakor pred dvema letoma. Še zmerom ni niti govora o kakšni mednarodni skupni akciji in žalostno, a obenem vznemirljivo dejstvo je, da vsaka država izdaja ukrepe ločeno od drugih držav le v svojem lastnem interesu in prihaja pri tem v nasprotje z določbami svojih sosed. Največja ovira poslovnim ljudem za normalno delovanje je v bistvu nestabilnost valut, ki se je na umeten način pojavila zadnja leta. Naloga kongresa je, da svetu še enkrat pokaže pot, po kateri je treba iti v svrhu razvoja mednarodne izmenjave blaga, ki je neobhodno potrebna za blagostanje sveta.

Nov veterinarski bakteriološki zavod. Minister poljedelstva je dovolil po 300.000 Din iz fonda za pobijanje živinskih kužnih bolezni in iz veterinarskega fonda za zidanje poslopja za državni centralni veterinarski bakteriološki zavod. Dosedanji zavod, ki je bil nameščen v prostorih higijskega zavoda v Beogradu, ni zadostoval potrebam veterinarske službe. Sliha zavoda obstojita že v Ljubljani in v Križevcih, sta pa le bolj lokalnega pomena. Novi zavod pa, ki se bo zgradil v Beogradu ali Zemunu, bo v svoj delokrog zajemal vso državo.

Svinjska kuga v Slav. Brodu in okolici. V Slav. Brodu in nekaterih okoliških občinah se je pojavila svinjska kuga, katero so zanesli razni trgovci iz Bosne. Zaradi tega je mestno načelstvo strogo prepovedalo vsako prodajo razen na sejmih, ki se vrše pod nadzorstvom veterinarjev.

Obrestna mera za hranilne vloge pri Drž. hip. banki. Upravni odbor Drž. hipotek. banke je na svoji seji dne 13. t. m. sklenil znižati obresti za vse hranilne vloge pri tej banki na 4 odstotke.

Vojnega dolga Ameriki noče nihče plačati. Dne 15. t. m. bi morale prejeti Zedinjene države severoameriške 811.843.782 dolarjev na račun obročnega odplačila vojnega dolga. Dejansko pa so dobile samo od Finske zadevni obrok v znesku 165.453 dolarjev, dočim je vseh ostalih 13 držav poslalo v Washington samo note, v katerih izjavljajo, da jim ni mogoče plačati zapadlega obroka.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

DO DIN 5000.— MESEČNO lahko vsak zasluži! Pišite na upravo »Glasa naroda« pod »Novo«.

Odslej 2 leti učne dobe na mlekarški šoli v Škofji Loki

Pogoji za sprejem v novem šolskem letu

Na Banovinski mlekarški šoli v Škofji Loki (Dravska banovina) se odpre novo šolsko leto 15. septembra 1935. Učna doba traja na tem zavodu odslej dve leti. Sprejemajo se zdravi, krepko razviti mladeniči, ki so dosegli 17. in še niso prekoračili 25. leto svoje starosti.

Za sprejem se zahteva osnovnošolska predizobrazba. Znanje pisanja, čitanja in obvladanje glavnih osnovnih računskih operacij mora kandidat dokazati na sprejemnem izpitu 14. septembra t. l. Zanimanci s predhodno prakso v mlekarstvu uživajo pri sprejemu prednost. Stroški vzdrževanja znašajo mesečno Din 500.— za prosilce iz Dravske banovine, ostali plačajo poleg tega še Din 100.— šolnine.

Prošnje za sprejem naj vložijo zanimanci najkasneje do 31. avgusta 1935 pri ravnateljstvu banovinske mlekarške šole v Škofji Loki. Prošnjam morajo priložiti: domovnico, rojstni list, zadnje šolsko spričevalo, dovoljenje staršev odnosno varuhov za obiskovanje mlekarške šole,

Borzna poročila

DEVIZE

Ljubljana, 25. junija. (S primo Nar. banke): Amsterdam 2963'15—2977'75, Berlin 1751'33—1765'21, Bruselj 733'11—738'18, Curih 1424'22—1431'29, London 214'41—216'47, Newyork 4308'24—4344'55, Pariz 287'96—289'40, Praga 181'90—183'—, Trst 359'32—362'40.

Curih, 25. junija. Beograd 7, Pariz 20'225, London 15'085, Newyork 304'825, Bruselj 51'525, Milan 25'275, Madrid 41'925, Amsterdam 208'10, Berlin 123'15, Dunaj 57'40, Stockholm 77'80, Oslo 75'80, Kopenhagen 67'35, Praga 12'785, Varšava 57'75, Atene 2'90, Carigrad 2'48, Bukarešta 3'05, Helsingfors 6'66, Buenos-Aires 0'81.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana, 25. junija. Inv. pos. 1921 81—82, Bler 7% 75—76, Bler 8% 65—66, Obv. drž. hip. banke 1927 72—73, Agr. obv. 1921 46—47, Begl. obv. 63—65, Obv. stab. pos. 1931 80—82.

Zagreb, 25. junija. 7% invest. pos. 81—83, Vojna škoda kasa 366—370—370, junij 366—368—366, avgust 366—370—368—370, sept. in okt. 368—370, 4% agrarne obveznice 46 n. 7% Bler. pos. 65'50 — 66 — 65 — 65'50, 8% Bler. 76 r. 6% begl. ob. 63—64, Agr. priv. banka 224'50 n. Dunaj-Zagreb klir. 868—878—873, Dunaj-Beograd klir. 879—869, Grčija-Zagreb klir. 38'65—39'35—39, Grčija-Beograd klir. 38'10—37'40, Priv. klir. London-Zagreb 233'45—235'05—234'25, Priv. klir. London-Beograd 234'55—232'95, Priv. klir. Madrid-Zagreb 620—630—625, Priv. klir. Madrid-Beograd 630 pnn., Trboveljska 110—120, Sefer. Osijek 135—160.

Beograd, 25. junija. 7% drž. inv. pos. — —, 4% agr. obv. — —, 6% begl. obv. 64'25—63'75 (64'50), Vojna škoda prompt. 367—366 (369—367), ultimo julij 366'50—365'50 (367), ultimo september 367—366'50 (367), 7% Bler 66—65'50 (66), Narodna banka 5900—5750 (5800), Agr. Priv. banka 225'50—224'50 (225'25).

BLAGO

Ljubljana, 25. junija. Koruza: franko vagon bačka postaja 79—81, franko vagon banatska postaja 77—79. Oves: franko vagon slavonska postaja 108—110. Pšenica: franko vagon bačka postaja 130—135, banatska postaja 128—133. — Moka: pšenična Og, banatska postaja 225—235, pšenična Og, bačka postaja 220—230, pšenična 2, bačka postaja 200—210, pšenična 5, bačka postaja 180—190. Otrobi: pšenični, franko vagon, bačka postaja 100—105.

Novi Sad, 25. junija. Pšenica: bačka potiska 126—131, slavonska 127—129, sremska 124—126, bačka 123—126, gornje banaska 119—126. Oves: neizpremenjen. Rž in ječmen: ne notirata. Koruza: neizpremenjena. Moka: bačka in banaska og in ogg 192'50—220, št. 2 172'50—195, št. 5 152'50—175, št. 6 132'50—155, št. 7 110—120, št. 8 85—87'50. Fižol: neizpremenjen. Otrobi: bački in sremski juta vreče 83—85, banaski juta vreče 82—84. Tendence neizpremenjena, promet srednji.

zdravniško spričevalo, npravnstveno spričevalo in izjavo vzdrževalca, s katero se obvezuje za prosilca redno plačevati stroške vzdrževanja. O zavodu in načinu podajanja strokovnega poudka daje podrobna pojasnila ravnateljstvo zanimancem neposredno.

Pripada jim skrb za osuševanje ljubljanskega barja

Ljubljana, 25. junija.

Danes dopoldne so se na glavarstvu vršile volitve odbora za osuševanje barja. Izmed 20 odbornikov, od katerih so bili nekateri delegirani od Banske uprave, nekateri pa od mestne občine, se je volitve udeležilo 19, en odbornik pa leži bolan v Slajmarjevem domu. So glasno je bil izvoljen za predsednika Vladimir Peruzzi iz Lip, za podpredsednika inž. Maks Dekleva, kot zastopnik banske uprave, za so-blagajnika pa odvetnik dr. Ivan Modic. Novo izvoljeni močvirni odbor ima predvsem nalogo, da skrbi za čim večjo osušitev Barja, tako z regulacijo jarkov, kakor tudi hudournikov. Letos pa ima vezane roke, ker mora skrbeti in dajati sredstva še na regulacijo Ljubljaniče.

Sombor, 25. junija. Pšenica: bačka okol. Sombor 122—124, gor. bačka in banaška 124—126, sremska 124—126, bačka, banaška potiska in slavonska 128—130. Oves: bački 96—98, sremski 96—100. Rž: bačka 120—122. Ječmen: bački in sremski 63 do 64 kg 110—120, bački in sremski proljetni 67—68 kg 130—132'50. Koruza: bačka in sremska 76—77, bačka in srem. junij 77—79. Moka: bačka og in ogg 197'50—217'50, št. 2 177'50—197'50, št. 5 157'50—177'50, št. 6 142'50—167'50, št. 7 112'50—122'50, št. 8 87'50—92'50. Otrobi: bački 83—85. Fižol: bački uz. 110—120. Tendence neizpremenjena, promet 61 vagonov.

Budimpešta, 25. junija. Tendence stalna, promet omejen. Koruza: junij 11'31—28—30—28'30, avgust 11'25—20—11'20—22.

Chicago, 25. junija. Pšenica: junij 79, sept. 79'75, december 82'25. Koruza: junij 81'75, sept. 75'5, december 64'125. Oves: junij 34'25, sept. 34'125. Winip. pšen.: junij 81'625, avg. 82'5, oktober 85'125.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri

27. junija, četrtek: Zaprtio.

Opera

Začetek ob 20. uri

27. junija, četrtek: Faust, Red četrtak.

Drama

Abonenti reda Sreda imajo drevi za svoj red Arxovo trojeansko dramo »Izdaja pri Novari«. Udeležence Evharističnega kongresa opozarjamo, da se vrši predprodaja vstopnic za vse predstave, ki se vrše v tem času dnevno pri operni blagajni od 8. do 12. in od 2. do 5. ure in dve uri pred začetkom vsake predstave na Kongresnem trgu. Poslujejo tri blagajne in sicer: v Zvezdi pred Novo založbo, v Gradišču, in sredi Kongresnega trga pri univerzi. Cene so izredno nizke, zato je dana vsem udeležencem možnost, da si ogledajo predstave.

Opera

Abonenti reda Četrtek imajo v četrtek, dne 27. t. m. za svoj red Gounodovo opero »Faust«. Ob 18. uri v soboto, dne 29. t. m. pojejo v operi Wagnerjevo opero »Parsifal«, svečani igrokaz. V glavnih partijah nastopijo: g. Marčec, Betetto, Primožič, Marjan Rus, Petrovič in ga Thierryjeva. Dirigent in režiser: ravnatelj Polič.

Predprodaja vstopnic za gledališke predstave: »V času obiskanja«, »Slehernik« in »Parsifal«, ki se v pripravo za časa Evharističnega kongresa, je dnevno v operi in sicer od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure. Dne 28., 29. in 30. t. m. pa je predprodaja tudi še 2 uri pred predstavo na Kongresnem trgu in sicer na treh krajih: pri »Novi založbi«, pred Univerzo in v Gradišču. Občinstvo prosimo, da si kupi vstopnice v predprodaji ali mnogo pred začetkom predstave.

Ob priliki Evharističnega kongresa v Ljubljani boste najboljše in najcenejše postreženi z raznimi jedili in pijačami v stari, dobro znani gostilni pri „Panju“, Ljubljana, Vegova ul. 10, poleg Napoleonovega spomenika
Vsem cenj. udeležencem Evharističnega kongresa se najvredneje priporoča
Tone Huč, gostilničar

Zahvala

Za premmoge izraze iskrenega sožalja in sočustvovanja ob priliki težke izgube predobrega soproga, brata strica, bratranca in svaka, gospoda

Josipa Petriča

novinarja

ter za obilico prekrasnega cvetja in vencev izrekam najprisrčnejšo zahvalo.

Prav posebno se moram zahvaliti vsem znancem, prijateljem in stanovskim tovarišem pokojnika ter raznim zastopstvom za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti, preč. duhovščini za blagoslovitev, g. uredn. Fr. Tersegglavu za gniljive poslovilne besede ob odprtem grobu, g. A. Prepeluhu za vso tolažbo in naklonjenost v težkih trenutkih ter gg. zdravnikom in čč. se-
stram usmiljenkam Slajmerjevega doma za izredno požrtvovalnost in trud med boleznijo pokojnika.

V Ljubljani, 25. junija 1935.

Žaljoča soproga Katarina Petrič in ostalo sorodstvo

Kako bomo potovali po stratosferi

Ze precej časa se učenjaki in letalci ozirajo v stratosfero in njene višine 15.000 m nad zemljo. Tam je neomejena prometna pot bodočnosti. Po nji bomo potovali v hermetično zaprtih letalih, preskrbljeni s potrebno zalogo kisika. Po tej poti bodo letala švigala z bliskovito naglieo semintja po redkem ozračju, kjer je temperatura vedno enaka in nikdar ni ne megle in ne oblakov.

Ze ko so pripravljali ekspedicijo na Mount Everest, je trajalo mesece in mesece, da so se privadili na daljše bivanje v takih višavah. Saj se tam s človekom odigravajo popolne telesne in duševne izpremembe. Ko bo človeku mogoče ostati delj časa visoko nad zemljo brez nevarnih posledic, bomo lahko uporabljali tako velike aparate, da se nam o njih danes niti ne sanja.

Indijski in tibetski menihi in puščavniki pripovedujejo o neprecenljivih zakladih dragocenih rudnin v najvišjih krajih Himalaje. Tudi iskane te bogastev je namen visokih poletov. Preiskati pa je treba tudi kozmično žarenje, pred vsem pa seveda preizkusiti, kako more človeško telo brez škode obstati v takih višavah.

kakor je povprečna višina človeškega telesa. Na navadnih stolih sede pred ogromnim višinomermom. Kakor polž počasi leze njegov kazalec navzgor, obenem se pa počasi redči zrak v kabini. Ze so v višini Alp in nad Montblancem si morajo nadeti maske s kisikom, kajti zrak je že preveč redek. Lahko občutek brnenja in izguba na telesni teži pričata, da so že v veličastnih višavah Himalaje. Zdravniki opazujejo z vedno večjo skrbjo.

V višini 12.000 m se pričinja nov svet, tako čudovit in tako popolnoma drugačen ter oddaljen od navadnih fizikalnih zakonov in vsakdanje resničnosti. Smrtna tišina brez najmanjšega šuma in ropota in tudi brez najmanjšega zvoka vlada vse veke v teh višavah. saj je premalo zraka, da bi mogel prenašati zvočne valove. Cvenk denarja in zvenet ključev samo spominjajo na dojem zvoka, ki ga slutimo le z očmi in čutom, nikakor pa ne slišimo. Lastnega kašlja ne čujete, a papirček, spušen iz roka, pade na tla, kakor kos pločevine. Če zamahneš z roko, je gib tako hiter, da te roka zaboli. Vse je treba napisati, ker se govor ne sliši. Večna nema tišina z gluhonemimi gosti! Strašna

vitev. V neizmerni višini zaradi pomanjkanja kisika tudi možgani ne morejo delovati v redu. Človek počasi misli in težko ter počasi preudarja. Zdi se, da se je nekaj čudovitega zgodilo z živčnim središčem in da se je z zrakom razredčilo tudi naše mišljenje. Veš, da moraš dokončati več stvari, ali ne spomniš se na nobeno, ker se brez kisika telo hitro utruja in možgani popuste v svojem delu.

Mnoge stvari se dogajajo, ki se človek z njimi spozna v takih višinah. Celo v bodočnost gleda in lahko napoveduje, kakšna presenečenja nam pripravljajo aviatika. V hermetično zaprtih letalih bomo morda že jutri imeli kisik, električen tok, brezvzvočno gibanje, popolno ravnovesje in gotovost smeri, a o tem, kaj se godi 20 km pod nami, nas bo obveščala televizija, da bomo lahko sledili veliki mednarodni nogometni tekmi in poslušali opero, nato pa poletimo brzo kakor zvok v Ameriko, v Avstralijo ali pa na Daljni vzhod...

Novo zdravilo proti malariji?

Poleg hripe, ki v krajših ali daljših razdobjih rada poseja tudi naše kraje, je na svetu najbolj razširjena bolezen malarija, ki je tudi za južne predele naše države ponekod hudadloga. Še daleko hujše pa razsaja malarija po pokrajinah blizu ekvatorja. V Indiji, kolikor je je v angleški oblasti, cenijo, da je stalno okrog 100 milijonov ljudi okuženih z malarijo. Od tega silnega števila je komaj 8% bolnikov deležnih zdravniške pomoči v našem smislu.

Ze dolgo se je znanost trudila, kako bi tej bolezni uspešno prišla v okom. Odkar je leta 1880. francoski štabni zdravnik Laveran odkril malaričnega parasita, je borba proti tej bolezni postala uspešnejša. Zanimivo je, da je človeštvo četrto stoletja prej imelo v rokah dobro sredstvo proti malariji, namreč kinin, preden je vedelo, kdo povzroča to bolezen.

Tekom časa pa se je izkazalo, da kinin v mnogih primerih ni zadostno in zanesljivo sredstvo proti malariji. So ljudje, ki so za kinin sploh neobčutljivi, so pa tudi taki, ki so preveč občutljivi zanj. V nekaterih primerih malarije kinin sploh odpove. Šele v najnovejši dobi se je znanosti posrečilo, da je iznašla proti malariji uspešno zdravilno sredstvo tudi za primere, kjer kinina ni mogoče uporabljati. To sta preparata atebirin in plasmochin, ki ju je stvorila nemška medicinska veda in sta v uporabi v večjem obsegu šele iz leta 1930. Po mnenju dr. A. Hauera iz Berlina prekašata vsa doslej proti malariji znana sredstva. Ta zdravnik zatrjuje, da je mogoče z novima sredstvom ozdraviti malarijo v prav tolikih dneh, kolikor je bilo pri zdravljenju s kininom treba zato tednov. Navaja celo primere, ko je bila bolezen premagana že po dveh atebirinskih injekcijah. Po vsem tem je torej verjetno, da je zdravniška veda prinesla človeštvu nov blagoslov.

Zivljenje v vaseh pod Stolom

Prijazne vasice Zirovnica, Moste in Selo, ležeče ob vznožju Stola in drugih ponosnih vrhov Karavank, so že od nekdaj zelo privlačne točke letoviščarjev in prijateljev prirode. Široke in lepo obdelane njive, umetno jezero s smaragdno zeleno vodo, bistri potok, ki ves

razpenjen hiti v dolino, samotne gorske soleske, krasni razgledi na Triglavsko pogorje in na vrhove Karavank, vse to kliče in vabi prijatelje narave semkaj.

Zirovnica ima zdravo klimo in dobra pota v vseh smereh. Oddaljena je dobro uro od divnega Bleda, v pol ure prideš na Vrbo, rojstno vas pesnika Franceta Prešerna, v četrto ure v sotesko Kavčevce z visečim mostom preko strahotne globeli Save, od tam v pol ure po senožeti v divje romantični Vintgar, v katerega globokih gorskih zajedah se peni Radovna in hiti v narajoče zelene Save. Lep sprehod ima izletnik k jezeru Završnice in k novo zgrajenemu kopališču, kamor je četrto ure hoda, ter izlet k Valvazorjevi koči pod Stolom, od koder vidiš vso Gorenjsko ravan od Smarne gore do Planice. Lepi sprehodi so mimo prijaznih vasi Breznica, Rodine, Poljce v Begunje k razvalinam Lambergarjevega gradu, od tam pa v Radovljico, kjer se lahko vsak okopje v novem kopališču Obla gorica.

Težko najdeš kraj, kjer bi bilo na tako malem terenu nanizanih toliko naravnih krasot, kot jih je v Zirovnici in njeni najbližji okolici. V hotelih, gostilnah, a tudi v zasebnih hišah si dobro postrežen z dobro in okusno hrano in udobnim prenočiščem, v boljših pensionih in restavracijah pa so na razpolago tudi kopalnice s tekočo hladno in toplo vodo.

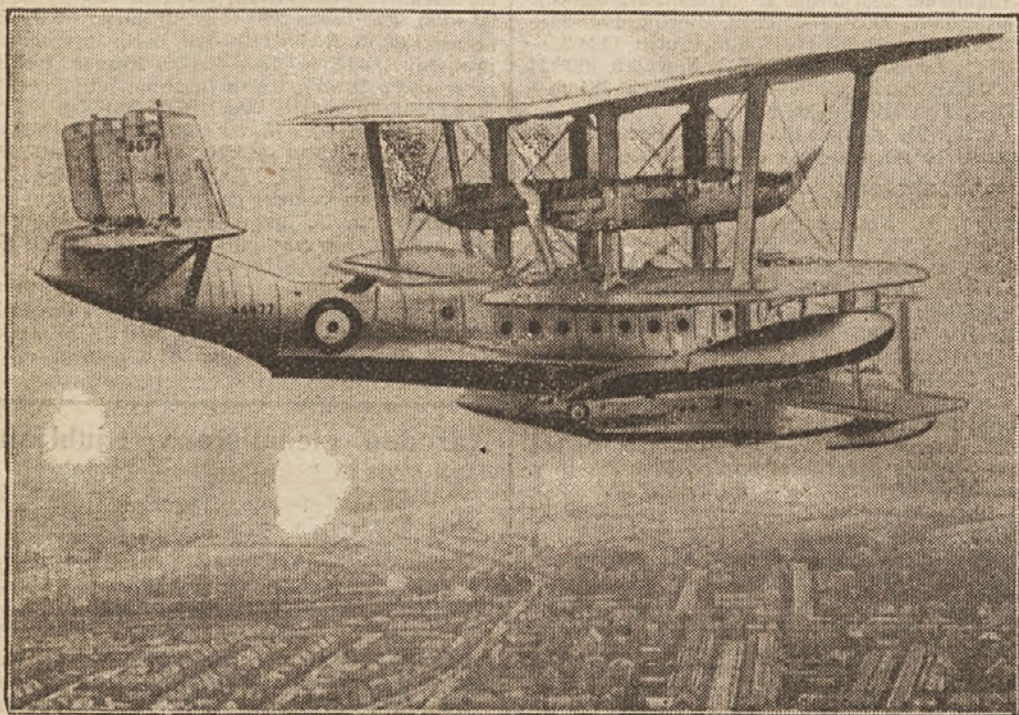
Zlasti lepa je ta gorenjska pokrajina zvečer, ko tone sonce visoko gori za škrlatno rdečim Triglavskim gorovjem in se narava pogreza v tihi večerni mrak ter se v poletno noč oglasi fantovska pesem...

Prijatelji in somišljeniki!
Sklicujte se pri svojih nabavkah na oglase v našem listu!

Poroke se sklepajo v nebesih

V potrdilo tega je dvojica zakonskih kandidatov pred kratkim sklenila sv. zakon v aeroplanu nad Parizom. — Galantni ženin pomaga svoji nevesti v letalo.

Orjaški hidroplan angleškega letalstva

Pred nekaj dnevi je angleško letalstvo priredilo vojaške manevre z novimi orjaškimi hidroplani nad Londonom. Novi hidroplani imajo po 6 motorjev in tehtajo 31 ton.

Drugače je pa pot v stratosferi brez nevarnosti in ovir in tudi brez prometnih predpisov.

Kdor hoče popotovati po stratosferi, mora biti seveda zdravniško vsestransko preiskan, saj nihče ne sluti, kako vplivajo velike višave na njegov telesni stroj. Najtežje preizkušnje pa delajo v veliki hermetično zaprti sobi letalskega poveljstva v Farnboroughu.

Kandidatje za stratosfero gredo v veliko jednobo s sobo z velikimi vrati in majhnimi ladijskimi okenci. Blesče naprave, čudno šumenje strojev, cevi s kisikom in maske napravljajo potrebno iluzijo. Dva zdravnika skrbno opazujejo. Kandidatje naj se vzdignejo 7000krat višje,

je ta kabina, ki bi spravila nepoučenega v blaznico...

V tej višini zunanji zračni tlak deluje na stene kabine s pritiskom skoraj 1000 ton. Na ušesa to deluje tako, kakor bi nanje pritiskalo 100 ton težko kladivo in jih hotelo razbiti vsak trenutek. Gostje v kabini neprestano kihajo in kašljajo. Čuden občutek je v trebuhu in vsi se tipljejo po životu, kakor bi se hoteli prepričati, če imajo sploh še telo. Zdi se jim, kakor bi bili bilja na drugem planetu, kjer ne občutijo niti zla niti dobrega. Poleg manjših slabosti so pa v velikih višinah v posebni nevarnosti zlasti žile in lahko pride do notranjih krv-

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

Na Vaclavskem trgu, v mlečni zarji visoko obeseni svetilki so naglo, skoraj slišno cvetele lipe. Vsako leto katera usahne, toda druge se razcveto in v temi dajejo dolgemu pravokotniku sivih hiš in uličnih prehodov skoraj poetičen izraz. Kipelo je naglo in veselo življenje. Po vseh nadlogah svetovne vojne so se začeli ljudje blazno kratkočasiti. Zmagalci in premaganci, vsi so počenjali kakor blazniki. Blago že davno ni bilo več redkost, na katero so ljudje zijali, ko se je po nekakem čudežu pojavilo v izložbi; bilo ga je dovolj, bila ga je taka množina, da se je zdela njim, ki so preživeli vojno stisko, opojna.

Vsakovrstnega blaga, tudi človeškega. Skozi odprta okna nekaterih kavarn je kričasko nadlegovala pešce godba majhnih kapel. Tista nova, divja in nora godba črnecev iz porečja Mississippija. Shimmy se je to imenovalo. To je bil osnoven ton; in za njim se je razcvetal južno sentimentalni in polteni tango. V kavarne je drla množica deklet, najlepša dekleta tega mesta, tako obdarjenega z žensko lepoto, zakaj samo tako so imela kupno vrednost. Bernard je blodil skozi vse to sejmsko divjanje življenjske pohotnosti kakor ovca, iskaje samo prekljasto postavo svoje vtelešene vesti. Toda ta človek je bil menda podoben kači, ki leži, kadar se dodobra nasiti, več dni nepremično, preden se spet odplazi za novim plenom. Kje se skriva? Nekje v hlevu, na podstrešju ali pod stopniščem? Trg je spet utihnil, ljudje, ki so šli za hrano zabave, so zdaj zvečili film in to novo godbo in povsod so se videli le topo zadovoljni obrazi. Ob pol enajstih

57

je arterija mesta še enkrat utripnila, iztisnila obiskovalce kinov in gledališč in nato je nastal mrtvi mir. In za majorjem Letzem ni bilo nikjer niti sledu.

Enako ga je iskal Bernard še drugi in še tretji dan. V tem času je srečal stotisoče ljudi, prehodil mnogo kilometrov in spoznal veliko število ulic, v katerih dotlej še ni bil nikoli. Toda majorja Letza ni srečal. Slednjič se je začelo v njem porajati mnenje, da se je Letz morda ustrašil posledic svojega koraka in da je iz strahu izginil iz mesta. Toda v tem času se je Letz ravno obratno prizadeval, da bi maščevanje nadaljeval.

Res se je sicer ustrašil, ko je videl, kako je začela ta žena pred njegovimi očmi blazneti. Po tej nepozabljivi četrturici je zbežal, kakor da mu gori nad glavo in res je vstala v njem misel, da je svoje maščevanje morda pretiral. Ta žena navsezadnje ni ničesar zakrivila in moral bi bil premisliti, kako bo to nanjo učinkovalo, saj je bila vendar njegova mati. Sicer pa, bila je tako bolehnata. Morda bi se bil oziral nanjo — če bi ga ne bila tako užalila z miloščino. Čez noč je svoje stališče nekoliko izpremenil. Bilo je pomilovanja vredno in ni nameraval tega, toda spadalo je nujno k stvari. Končno odgovornost nosi prav za prav ta pobalin in ne on. Zjutraj je klical po telefonu pod izmišljenim imenom Wolffa, toda bolj iz radovednosti. Wolff se mu je zahvalil za zanimanje ter mu povedal, da se je pri gospe Astenburgovi pojavilo prehodno vznemirjenje. Letz je vprašal, ali bi jo morda smel obiskati. »To je izključeno,« je odgovoril Wolff, »sicer pa ni niti doma, odpeljala se je v vele-slavinski sanatorij, kjer bo imela več miru.« Aha, je pomislil Letz, »vznemirjenje« bo bržčas resnejše. Ni se obnavljala, zvezel se je s sanatorijem ter se izdajal za polkovnika Hamana, znanega gospe Astenburgovi. Podali so mu nekoliko obsežnejše, dasi tudi očitno zatamnjenoro poročilo. Gospe Astenburgova ga ne bo mogla sprejeti, recimo, pred enim mesecem,

nečesa se je ustrašila in ne sme priti v stik s svojim okoljem.

Za razvoj stališča, s katerega je major zrl na to stvar, je bilo poročilo znatnega pomena. Mesec! To je pomenilo, da se očitno ves mesec ne bo nič zgodilo pri Astenburgovih, ako je gospa tisto stvar pridržala zase. Letz je zlezal za svoj dimnik kakor rovkva v luknjo ter je žilavo premišljal. Bil je mnenja, da je dobila ta stvar šele zdaj pravi tempo in da bi ne bilo previdno, če bi se nenadno začelo ustavljati. Tako je uvidel, da se bo moral v tej hiši še enkrat pojaviti in povedati to tudi vsem drugim.

Privoščil si je le še kratek rok, in sicer bolj zato, ker so ga k temu prisilili zunanji vplivi.

Bilo je to spet žalostno vprašanje želonca.

Ze spočetka ni bil zadovoljen s tem, kako so uredili njegov položaj dobrosrčni in usmiljeni ljudje v sosesčini. Zgodnje vstajanje, ker je moral biti pred svitom na zelenjadnem trgu, se mu je spočetka zjedalo. In pa — to je bilo grozno, hoditi celo uro za dobrodušno branjevo z dvema velikima košarama ter gledati, kako tlači vanje zelenjavo, ki jo je moral odnašati v njeno prodajalno. Če bi za to dobil vsaj nekaj, kar bi bilo približna nagrada za te težave. Toda dobil je za to samo lonček kave, kruh in dve kroni na dan. Z njegovo službo v trafiki je bilo samo malo bolje, najhujše pa so bile njegove učne ure pri onem dečku. Deček je bil malomaren in ga je trafil na vse mogoče načine, odkar se ga ni več bal. In njegov oče je bil češki rodoljub ter je majorju nenehoma zagotavljal, da daje svojega otroka učiti nemščine le z velikim notranjem odporom in tako-rekoč z občutkom svetokraje.

Naročajte in čitajte
„Glas naroda“!